

Izberite Gorenjsko kreditno banko za svojo banko

LETTO XXIV. — Številka 52

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka in Tržič — Izdaja ČP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS
GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KRANJ, sreda, 7. 7. 1971

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik.
In sicer ob sredah in sobotah

Delavci Iskre so praznovali

4. stran

Veselo razpoloženje na srečanju delavcev Iskre v Preddvoru je trajalo pozno v noč.

Izseljenski piknik v Škofji Loki

6. stran

Na proslavi v Preddvoru, kjer se je zbralo nekaj tisoč delavcev iz Iskrinih tovarn, je po govoru direktorja kranjske Iskre tovariša Hujsa govoril tudi generalni direktor združenega podjetja Vladimir Logar.

»Uspehl Iskre so najlepše priznanje za 25-letni razvoj naše socialistične družbe«, je na proslavi v Preddvoru v govoru rekel predsednik slovenske skupščine Sergej Kraigher. Razen več tisoč delavcev Iskre so se proslave udeležili tudi številni gostje.

mešanicakav
E K S T R A

VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA

SPEROVA ŠPECERIJA

Nedeljski XVI. izseljenski piknik v Škofji Loki je obiskal tudi predsednik ZIS Mitja Ribičič. Na sliki ga vidimo v družbi predsednika škofjeloške občinske skupščine Zdravka Krivine in popularnega muzikanta Lojzeta Slaka.

Z
K KRANJ

sveže
pakirano
meso

ZIVILA

JESENICE

● Na zadnji seji predsedstva občinske konference Zveze kulturno-prosvetnih organizacij občine Jesenice so sprejeli letošnji operativni plan ZKPO vključno s proračunom, ki ga bo pozneje potrdila kulturna skupnost. Program vsebuje tudi seminar za kulturne delavce, kulturne prireditve, razstave v okviru DOLIK in delo kulturno umetniškega kluba Tone Čufar. Izrekli so priznanje Pihalnemu orkestru jeseniških železarjev za prvo mesto na tekmovanju republiških pihalnih orkestrov in potrdili obrazložitve letošnjih kandidatov za Čufarjeve plakete.

● Na zadnji seji sveta za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo pri skupčini občine Jesenice so obravnavali predlog za spremembo šolskega okoliša. Tiste učence osnovne šole Prežihov Voranc na Jesenicah, ki stanujejo na Hrušici, naj bi prešolali v osnovno šolo v Mojstrani. Sola v Mojstrani je bolj prostorna, večja, učence pa bi s Hrušice vozili s posebnim avtobusom.

D. S.

KRANJ

● Izvršni odbor temeljne izobraževalne skupnosti Kranj je na svoji zadnji seji pred poletnimi počitnicami določil med drugim tudi datum dneva prosvetnih delavcev, 25. septembra naj bi v prvem delu proslave spregovorila prosvetnim delavcem Vinko Hafner, podpredsednik izvršnega sveta, in pa direktor zavoda za šolstvo SRS.

Ob tej prilnosti bodo 37 prosvetnim delavcem podelili denarne nagrade in pa pismena priznanja za dolgoletno uspešno pedagoško delo.

● V soboto je obiskal podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj predsednik sveta za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo zvezne gospodarske zbornice Boro Ostojič, ki je hkrati direktor stanovanjskega podjetja Sarajevo. S predstavniki podjetja v Kranju se je pogovarjal o problemih stanovanjskega gospodarstva nasploh in o stanovanjski gradnji v kranjski občini. — Kranjsko stanovanjsko podjetje pa je ta dan obiskal tudi predsednik inštituta za gradnjo ljudskih stanovanj v Gorici, profesor Massimo Cellie. Tradicionalne stike s tem inštitutom ima poslovno združenje stanovanjskih podjetij Slovenije.

A. Z.

RADOVLJICA

● 5. avgusta letos bo minilo 30 let, ko je bil formiran Cankarjev bataljon. Vsako leto ta dan praznujejo občani radovljiške občine svoj praznik. Letos so se v Radovljici odločili, da bo to praznovanje še posebno slovesno. Tako pripravljajo programe različnih prireditiv kulturna skupnost, občinska zveza za telesno kulturo in druge organizacije in društva. Občinska skupščina pa je za zadnji seji sprejela tudi odlok o podeljevanju priznanj občine Radovljica. Ob letosnjem občinskem prazniku bodo petim občanom podeliли priznanja.

A. Z.

Na osnovi 1. odstavka 93. člena Temeljnega zakona o podjetjih (Uradni list SFRJ, št. 17/65, 31/67, 48/68, 55/69) razpisuje predsednik skupščine občine Tržič prosto delovno mesto

direktorja

v Tovarni usnja Rudo Tržič

Kandidat mora izpolnjevati poleg splošnih tudi naslednje pogoje:

1. visoka strokovna izobrazba ekonomske ali kemiske stroke in 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih ali
 2. srednja strokovna izobrazba in 10 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih.
- Rok raspisa poteče 15. dan po objavi.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjenih pogojih na Tovarno usnja Rudo Tržič, z oznako »ZA RAZPIS«.

Predsedstvo mladinskega aktiva v Žirovski tovarni obutve Alpina bo zastavilo vse sile, da bo delo mladih v Žireh zaživel. — Foto: J. Govekar

Delo mladih v Alpini zaživel

Najmočnejši mladinski aktiv v Žireh ima tovarna Alpina. Kako tudi ne, saj je v tej tovarni zaposlenih več kot 300 mladih ali $\frac{1}{3}$ vseh zaposlenih. Sicer pa bi o kakem drugem aktivu v Žireh le težko govorili. Obstajajo na papirju, a dela jo ne. Zato je v glavnem od mladih v Alpini odvisno vse delovanje mladih v Žireh.

Pred dnevi sem mlade v Alpini obiskal. Celotno predsedstvo aktiva se je zbral o pogovoru in izvedel sem prenekatero zanimivost o življenju mladih v Alpini in Žireh. Nov odbor mladinskega aktiva se v Alpini izvolili še pred kratkim, a imajo že kar lepe načrte. V zadnjem času so izvedli akcijo 1000 palčk v pomoč slepim. Pravijo pa, da akcije pripravljajo sproti in jih skušajo čim več izvesti. Se posebno veliko si obetajo od tesnih stikov z mladinci iz tržiške tovarne obutve Peko, ki imajo vzorno mladinsko organizacijo. Pred kratkim so jih v Tržiču že obiskali in prav zdaj se dogovarjajo, da jim bodo Tržičani obisk vrnili. Podobne stike bodo v prihodnje poskusili navezati tudi s Planiko iz Kranja.

Precej hude težave imajo mladinci v Alpini z denarjem. »Ne bi mogli reči, da smo deležni kakih velikih podpor. Priznamo, tudi sami smo krvlji. Doslej je bila organizacija vse premiriva. Upamo pa, da bomo z delom dobili tudi vso podporo tovarne. O tem smo skoraj prepričani. Lahko trdimo, da je pri starejših za nas še vedno premalo razumevanja. Pravijo, naj zgrabimo lopate in tako prislužimo denar. Mislimo tudi, da bi lahko vsaj malo podporo dobili tudi od občine. Res ne mislimo, da bi nas samo drugi podpirali, tudi sami bomo radi delali.«

Pred leti so imeli v Žireh celo mladinski klub. Imel je kratko življenje. Razpadel je.

»V začetku je klub dobro delal, so mi povedali. »Za radi slabega vodstva je kmalu razpadel. Zakaj? Klub je bil brez vsakega programa in dejavnost klubu je bila slabo organizirana. V glavnem je krivo vodstvo. Poleg tega so se v klubu zadrževali vedno eni in isti ljudje ter brezposelnici in klub je kmalu prišel na slab glas. Zdaj imamo spet možnosti, da ga dobimo.«

Potrebovali bi 300.000 \$ dñ. Kje naj jih dobimo? To je naša celotna dotacija. Zato bo verjetno klub za nekaj časa le še naša želja. Mislimo pa, da bi se toliko denarja le moral dobiti.«

Zabave v Žireh skoraj ni. Poiskati si jo morajo drugod.

»Med tremi gostilnami lahko izbiramo,« pravijo. »Najbližje plesne prireditve

so 15 kilometrov daleč. Če nimaš lastnega prevoznega sredstva, ne moreš na plese, ker avtobusov ob večernih urah ni več. Edino razvedri lo najdejo mladi v športu. Tudi z dramsko sekcijo ni nič. V Žiri hodijo na gostovanja le dramske skupine od drugod, za kar pa ni toliko zanimanja kot za domače predstave. Menimo, da bi nam na tem področju lahko precej pomagali učitelji. Med njimi pa ni pravega odziva.«

Se marsikaj sem izvedel Tudi to, da ni prave povezave med mladimi, ki študirajo v Ljubljani in tistimi, ki so zaposleni v Žireh. Sicer pa kar zadeva izboljšave glede zabave za mlade v Žireh ne kaže najboljše. Dobro urejen klub bi bil delna rešitev. Pravijo pa mladi v Alpini, da bodo zagrabili za delo in poskusili vse, da bodo čim več naredili.

J. Govekar

Srečanje borcev Prešernove brigade na Leskovici

Na Leskovici pod Blegošem se bodo prihodnjo nedeljo, 11. julija, zbrali na prijateljskem srečanju preživelci borci Prešernove brigade. Krajevna organizacija ZB na Leskovici ima zadnje tedne s pripravami polne roke dela. To pa je povsem razumljivo, saj bo to prva večja prireditve v tem kraju. Prav je, da bo letos srečanje prav tu pod Blegošem, saj so se med vojno v teh krajinah pogosto zadrževali večje partizanske enote in ob večerih pripravljale mitinge. Proslava in srečanje Prešernovcev je bilo sicer za Leskovico že večkrat

predvideno, a so ga doslej še vedno pripravili v kakem drugem kraju.

Na nedeljskem slavju bodo borci domače organizacije ZB razvili svoj prapor, obenem pa bodo odkrili tudi spomenik padlimu politkomisarju na Robidniškem brdu. Pričakujejo, da bo Leskovico obiskalo več kot 2000 ljudi, ki se bodo v vas pripeljali z avtobusom ali osebnimi vozili iz smeri Škofje Loke ali Cerknega. Srečanje bo prav gotovo zanimivo tudi za domačine, saj se bodo srečali z borci, ki so se tu zadrževali med vojno.

— JG

Nagradno žrebanje Gorenjske kreditne banke

KAJ?

AUSTIN 1300

KDO?

morda VI

Za vse, ki bodo do 31. julija vezali

2000 din za 1 leto

1000 din za 2 leti

ali v tem času obnovili vezavo.

Kranj — Radovljica — Tržič — Bled
Jesenice — Škofja Loka — Železniki

Nagradno žrebanje Gorenjske kreditne banke

KJE?

v ŠKOFJI LOKI

KDAJ?

18. avgusta

Prisilna uprava v rudniku kaolina Črna

Nizka produktivnost, visoki osebni dohodki — Spori med člani kolektiva vodijo k nizki produktivnosti in nedisciplini — Po vojni se je zamenjalo 14 direktorjev

To ne bo klasična prisilna uprava, delavski svet podjetja ne bo razpuščen, ampak ostane kot posvetovalni organ prisilne uprave. Prisilna uprava bo potrebna, dokler bodo plodna tla za demagoška stališča, ki so lokalno obarvana, je na seji občinske skupščine Kamnik dejal Vinko Gobec, predsednik skupščine, ko so razpravljali o Rudniku kaolina Črna.

Rudnik kaolina letos posluje z izgubo, ki za prve štiri mesece letošnjega leta znaša 392.126 din. V zadnjih desetih letih se obseg proizvodnje praktično ni povečal, v nekaterih obdobjih je produktivnost celo upadla. Osebni dohodki pa so ključ temu načeli. V prvem tromesečju letos znašajo poprečni osebni dohodki v rudniku 1596 din. V enakem obdobju so poprečni osebni dohodki v Titelu znašali 1357, v podjetju Kamnik 1430 in v Stolu 1455 din. Ta tri podjetja so znatno večja kot Rudnik kaolina, kjer je zaposlenih le 313 delavcev, boljše gospodarjo in upravljajo z večjimi sredstvi, a imajo nižje osebne dohodke kot v Rudniku kaolina.

Občinska skupščina je sklepala prisilni upravi, ki je uvedena od 1. julija, sprejela na predlog sveta za gospodarstvo, delavskega sveta Rudnika kaolina in zborna delovnih skupnosti.

Delavski svet rudnika kaolina je v posebni informaciji obširno obvestil ruderje o

Novejša stanovanja brez opreme

V sredo, 30. junija, je bila v sejni dvorani občinske skupščine na Jesenicah skupščina stanovalcev jeseniške občine, ki so se je udeležili predstavniki Stanovanjskega podjetja Jesenice in predstavniki hišnih svetov. Po uvodnem poročilu o delu Stanovanjskega podjetja v preteklem obdobju, ki ga je udeležencem skupščine podala direktor podjetja inž. Marija Vičar, je bila živahnata razprava stanovalcev. Leti so večinoma razpravljali in težili k čimprejšnjemu reševanju problemov posameznih hišnih svetov, ki nastajajo zaradi vzdrževanja posameznih objektov. Prav zaradi tega so sprejeli sklep, da se bodo v določenem časovnem obdobju sestajali predstavniki svetov in predstavniki Stanovanjskega podjetja, ki bodo posamezne nujne predloge o popravilu upoštevali v svojem programu dela in primerno ukrepal.

Osnovna dejavnost Stanovanjskega podjetja je v upravljanju in gospodarjenju s skladom stanovanjskih hiš, v okviru stranske dejavnosti pa skrbijo podjetje za gradbeni nadzor nad investicijskimi objekti, pripravlja potrebno dokumentacijo, prodaja stanovanja in poslovne prostore za graditelje in izdeluje zazidalne načrte. Stanovanjsko podjetje je organiziralo tudi servisno delavnico z namenom, da opravlja razna servisna popravila na hišah, ki so v sklopu stanovanjskih hiš podjetja. V delavnici opravljajo vodoinstalaterska, mizarska, zidarstva

derska, elektroinstalacijska, kleparska dela in redno vzdrževanje in popravilo dvigal Radnik. V delavnici so večinoma zaposleni kvalificirani delavci, vendar imajo veliko težav s pomanjkanjem kleparjev.

Gradnja stanovanj v zadnjem času močno nazaduje, velike težave pa so predvsem z vzdrževanjem hiš, saj je bila gradnja stanovanj za tržišče večkrat kvalitetno zelo slaba. Stanovanja, grajena pred tremi ali štirimi leti, že nujno potrebujejo popravila. Vendar Stanovanjska podjetja, predvsem zaradi pomanjkanja denarnih sredstev, še ne morejo kakorkoli vplivati na gradnjo in ne morejo zahtevati kvalitetnejša,

večja ali bolj sodobna stanovanja.

Stanovanjsko podjetje Jesenice je v preteklem obdobju porabilo za zamenjavo opreme v stanovanjih zelo veliko denarja — okoli 27 milijonov dinarjev ali 16 odstotkov. Zamenjali so vso staro in dotrajano opremo: štedilnike, uredili kopalnice in drugo. V prihodnje zamenjava opreme ne bo več obremenjevala podjetja, saj v novih stanovanjih, ki se prav zdaj gradijo, te opreme ne bo več. Vse prepogosto se je namreč dogajalo, da stanovalci z opremo niso bili zadovoljni in so jo zavračali. V prihodnje bodo opremljali le kopalnice.

D. Sedej

TAPETE PO
GLOBOKO
ZNIZANIH
CENAH
PRI
CHEMOČ
JESENICE
Borisa Kidriča 21

Veliko prijavljenih, malo izbranih

Na Ekonomsko administrativnem centru v Kranju so nam povedali učne uspehe četrtega letnikov ekonomiske in upravno administrativne šole ter zaključne rezultate dijakov administrativne šole. Na ekonomski srednji šoli je četrta letnik uspešno izdelalo 86,80 odstotka dijakov, na upravno administrativni šoli 71,40 odstotka dijakov, administrativno šolo pa je uspešno končalo 79,20 odstotka dijakov. Seveda bo rezultat po opravljenih popravnih izpitih še boljši.

Znano je tudi število prijav za prihodnje šolsko leto. Na ekonomski srednji šoli bo sprejetih 60 dijakinj in dijakov. Prijav je 159, od tega je 30 kandidatov zaključilo

osnovno šolo z odliko. Tem ne bo treba opravljati sprejemnih izpitov. Za ostale bo na sprejemnih izpitih iz slovenščine, matematike in tujega jezika huda selekcija in bo prizadetih veliko prav dobrih in dobrih učenc in učencev, ki čutijo nagnjenje do tega poklica in bi ga po vsej verjetnosti tudi uspešno opravljali.

Na upravi šole prav tako pravijo, da več dijakov zaradi velike prostorske stiske niti sprejeti ne morejo, čeprav bi jih radi, saj je po delovnih organizacijah za ekonomske tehnike veliko zanimanje in so absolventje ekonomske srednje šole dobesedno razgrabljeni še pred zaključkom šolskega leta. To je rezultat dobrega

sodelovanja ustanove z delovnimi organizacijami. Šola pa uživa tudi sloves solidne šole.

Podoben primer je na upravno administrativni šoli. Šola bo morala po selekciji vpisati samo polovico prijavljenih učenk in učencev. Administrativna šola bo v prihodnjem šolskem letu sprejela 30 učencev, prijav pa je tudi 18 več.

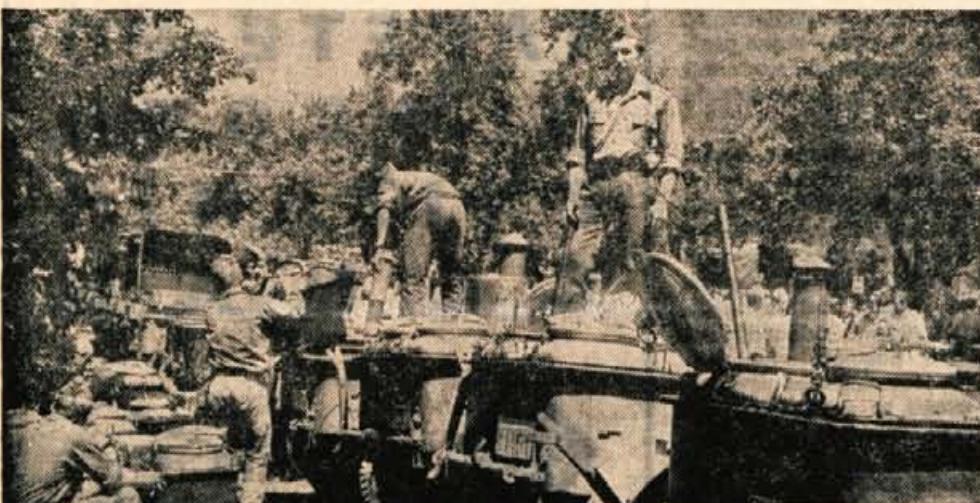
Veliko učencev bo torej zato, da omejenega vpisa ostalo zunaj šolskih vrat. Ne bo jim preostalo drugega, kakor poiskati druge kljukice ali čakati (beri izgubiti) dragoceno šolsko leto. To povzroča velike skrbi tudi staršem, ki si bodo ob letu belili glave, kam z otrokom.

J. Košnjek

J. Vidic

113 delavcem Iskre, ki so že 25 let v podjetju, so v petek dopoldne po slavnostnih sejah delavskega sveta združenega podjetja in delavskega sveta Iskra Elektromehanika Kranj izročili zlate značke. Slavnostni zasedanji delavskih svetov, na katerih je govoril predsednik slovenskih sindikatov Tone Kropušek, sta pomenili tudi uvod v glavni del proslav ob 25-letnici Iskre, 10-letnici združenega podjetja in 20-letnici samoupravljanja.

Med več tisoč Iskraši ni bilo v nedeljo v Preddvoru nikogar, ki bi ostal lačen. Dobra organizacija in vojaška kuhanja sta poskrbeli za vse.

Vsek član Iskre je na nedeljski proslavi v Preddvoru dobil za spomin na 25-letnico obstoja Iskre keramično skodelico. Zato je bila po okrepčilu oziroma po toplem obroku precejšnjega gneča tudi pri pomivalnem koritu.

Besedilo: A. Žalar
Slike: F. Perdan

Pogovor s člani vojnorevolucionarnega komiteja

Pripravljalni odbor kamniške občine za proslavo 30-letnice vstaje je prvič po osvoboditi pripravil pogovor s preživelimi člani vojnorevolucionarnega komiteja, ki so vodili vstajo na kamniško-domžalskem področju. Znano je, da so na kamniško-domžalskem področju že maja 1941. leta ustanovili vojno revolucionarni komite, ki so ga sestavljali dr. Marjan Dermastja, Tone Sturm in Stan Čerovnik. Vsi trije so vojno preživeli. Dr. Marjan Dermastja in Stan Čerovnik živita v Ljubljani, Tone Sturm pa v Kobaridu. Na pogovor so povabili še narodnega heroja Mirka Jermanna in Romana Potočnika (živi v Gozd-Martuljku), oba znana aktivisti in organizatorji vstaje.

Pogovor sta vodila Franc Svetelj in Vinko Gobec, udeležili pa so se ga predstavniki tiska in ljubljanske televizije.

Tone Sturm, ki je bil 1940. izvoljen za sekretarja kamniškega okrožnega komiteja komunistične partije, delal je v Titenu, je obudil spomine na

predvojno dejavnost komunistov kamniškega okrožja. Partija je v kamniškem okrožju delovala od leta 1934. Za širjenje svojih idej je večkrat organizirala razne skupinske izlete in shode. Skoraj se nismo mogli načuditi, kako so preživeli člani vojno-revolucionarnega komiteja dobro spominjajo dogodkov pred tridesetimi leti.

Slep o vstaji je vojno-revolucionarni komite za kamniško okrožje sprejel na sestanku 25. julija 1941. leta, ki se ga je udeležil tudi pokojni Tomo Brejc, član CK KPS. Vstaja se je začela v noči od nedelje na ponedeljek, to je od 27. na 28. julij 1941. Zato kamniška in domžalska občina 27. julija slavita občinski praznik. Letos, ob tridesetletnici, bosta skupno pripravili veliko proslavo v Radomljah, kjer je bil sprejet slep o vstaji.

Na skupni slavnostni seji bodo vojno-revolucionarni komite odlikovali z zlatom plaketo.

J. Vidic

Podražitev stroškov za prevoze učencev

Kdo bi si lani mislil, da bodo letos skoraj vse šole v težavah zaradi podražitve prevoza šoloobveznih otrok iz oddaljenih krajev (več kot 4 km od šole) so obvezni. Lani so v kamniški občini za te namene porabili 229.360 din. Letos bo prevozno podjetje Ljubljana-transport povisalo cene svojih storitev in je zato nujno treba predvideti za prevoz otrok v šole vsaj 350.000 din. To je za 33

odstotkov več kot lani. Podražitev povzroča precejšnji glavobol TIS, ker pri izdelavi finančnega predračuna za letošnje leto niso upoštevali višje cene za prevoz otrok. Vprašanje, odkod naj TIS dobi sredstva za poravnava te razlike, je na zadnji seji občinske skupščine povzročilo burno razpravo. S tem vprašanjem pa se srečujejo tudi druge temeljne izobraževalne skupnosti.

J. V.

Na Vodiški planini 8. avgusta

Vsakoletno srečanje gorenjskih borcev na Vodiški planini na Jelovici bo letos 8. avgusta in ne 22. julija, kot so prvotno predvidevali. Občinski odbor ZB Radovljica je sklenil, da srečanje preložijo zaradi osrednje slovenske proslave ob 30-letnici vstaje v Lokvah pri Črnomlju, ki bo 22. julija. Tako bodo srečanje na Vodiški

planini, kjer je bila pred 30 leti partijska konferenca in Gorenjsko (vodil jo je član CK KPS Stan Čerovnik), zdržano s praznovanjem radovljiskega občinskega praznika. Slep, da bo letošnje srečanje na Vodiški planini 8. avgusta, so sprejeli tudi predstavniki gorenjskih združenj borcev na zadnjem posvetu v Skofji Loki.

A. Z.

Delavcem iz Davče zagotovljen prevoz na delo

Dolgoletna želja po prevozu na delo v 16 kilometrov oddaljene Zeleznične se je Davčanom končno izpolnila. Prva je prevoz za okrog 20 delavcev zagotovila tovarna Iskra, te dni pa je začel voziti delavce iz Davče v Zeleznične kombi tovarne pohištva Alpes. S tem je rešen pro-

blem prevoza za približno 40 delavcev. Težko je popisati zadovoljstvo delavcev, ki so morali prej prepešačiti v dolino vso dolgo pot. Največja zahvala za to veliko pridobitev za Davčane gre vodstvu tovarne Iskra in Alpes v Zelezničnih.

F. V. Davča

Moralno - da, materialno - ne

Na zadnji seji občinske skupščine Jesenice so obravnavali tudi predlog občinskega odbora Zveze združenj borcev NOV o ustanovitvi muzeju revolucije na Jesenicah. Predstavniki občinskega odbora Zveze združenj borcev NOV je v uvodnih besedah poudarili, da potekajo prizadevanja in akcija za ustanovitev že dalj časa in da bi bilo prav, da bi prav letos, ko praznujemo pomemben jubilej — 30-letnico vstaje — sprejeli sklep o ustanovitvi muzeja, ki ga na Jesenicah že dalj časa pogrešajo. Do zdaj je bilo dokumentarno gradivo iz zgodovine delavskega gibanja in zgodovine NOB razstavljeno v tesnem prostoru Tehničkega muzeja železarne Jesenice.

V razpravi so akcijo in predlog za ustanovitev pozdravili vsi odborniki, vendar s pripombo, da je ustanovitev v tem trenutku še neizvedljiva zaradi velikih finančnih stroškov. Za ureditev Kosove graščine, ki bi bila po mnenju občinskega odbora ZZB NOV najbolj primerena, bi potrebovali okoli milijon dinarjev. Gradivo, ki naj bi ga uporabili za muzej, bi moralo nujno zajeti tudi območje sosednje razvojiljske občine, ki pa denarnih sredstev za muzej ne more zagotoviti. Prizadevanja za ustanovitev muzeja ne more materialno podpreti nič na novo ustanovljena kulturna skupnost na Jesenicah, ker bi sicer morala zmanjšati predvideno dotacijo drugim.

Odborniki so tako sprejeli sklep, da bi do prihodnjega seje podali izčrpno poročilo o predvidenih denarnih sredstvih, ki bi jih namenili za ustanovitev muzeja in obdelali obe varianti, ki jih je predlagal Svet za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo: muzej naj bi ustavil v Kosovi graščini ali pa bi muzeju namenili prostor v razstavnem paviljonu.

D. Sedej

Odbornikova želja

Član sveta krajevne skupnosti Grad pri Cerkljah in občinski odbornik Franc Korošec iz Grada nam je med nedavnim pogovorom dejal, da bi rad, če bi tudi na Šenturski gori uredili vodovod, za kar so pripravljeni vaščani tudi sami nekaj prispevati, računajo pa še na pomoč občinske skupščine Kranj, podjetja Vodovod in ostalih delovnih organizacij. Korošec prav tako želi, da bi uredili cesto na Šentursko goro in to vsaj toliko, da bi se otroci lahko vozili v osnovno šolo v Cerklje.

-jk

Najmanjša kmečka pokojnina 250 dinarjev

V razpravi o tezah za uvedbo kmečkega pokojninskega zavarovanja so se že izoblikovala nekatere stališča. Pogovore o starostnem kmečkem zavarovanju stalno spremila misel, da mora to zavarovanje temeljiti na trdnejših ekonomskih temeljih kot pa temelji zdravstveno zavarovanju kmetov. Če dosega aktivni kmečki prebivalce le 28 odstotkov narodnega dohodka nemikečkega prebivalca, potem je razumljivo, da je treba kmečko pokojninsko zavarovanje močneje financirati. Prvič, da bo ostal na svoji zemlji in jo obdeloval, in drugič, da bo sposoben prizvajati za trg in tako več prispevati za svoje zavarovanje. Razprava je prav tako pokazala, da bo nujna spremembu davčne politike in sicer tako, da bo vsa zemlja enako obremenjena.

Davčnih olajšav pa naj bi bili deležni predvsem tisti, ki se preživljajo izključno s kmetijstvom. Višina prispevka za zavarovanje naj bi bila odvisna od katastrskega dohodka oziroma od osebnega dohodka iz kmetijstva.

O tezah za uvedbo kmečkega starostnega zavarovanja so govorili tudi na zvezni skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov. Menili so, da naj bo prispevek za vse zavezance enak. Dve tretjini bi plačali zavarovanci sami, eno tretjino pa republika. Občine bodo morale pomagati tistim, ki so socialno ogroženi in zaradi tega ne morejo plačati v celoti ali delno dvotretjinskega deleža. Najnižja pokojnina pa ne bi smela biti v nobenem primeru nižja od 250 dinarjev.

—jk

V hribih tudi nad 10 hektarjev

Zbor narodov zvezne skupščine je že sprejel dokončno besedilo predloga ustavnih amandmajev. Ustavni amandmaji sprejemajo tudi načelo, da se zasebnim kmetijskim proizvajalcem zagotovi tak družbenoekonomski položaj, da bodo enaki ostalim delovnim ljudem. Kmetijski proizvajalci lahko združujejo svoje delo in sredstva z organizacijami združenega dela. Prav tako pa bodo imeli kmetje pravico upravljanja s skupnimi zadevami in enakopravno pravico pri delitvi dohodka, ki je ustvarjen v takem sodelovanju. Novi ustavni amandmaji predlagajo in dopuščajo, da republike lahko s svojimi zakoni predpišejo za hribovske kmetije tudi večji zemljiški maksimum. Sedanji je namreč enak za nižinske in višinske kmetije, to je 10 hektarjev obdelovalne zemlje.

—jk

Nikar hrupa na okno bolnice

Že leta 1954 je Zavod za urbanizem Bled izdelal zazidalni načrt za gradnjo na Plavškem travniku na Jesenicah. Ta zazidalni načrt obravnavata in omogočata dejavnost na Plavškem travniku naslednjem jeseniškem podjetjem: trgovskemu podjetju Universal, sedaj Kovinotchna Celje, podjetju Vodovod in SGP Sava Jesenice ter podjetju Kovinar. Zazidalni načrt, ki je poleg teh podjetij obravnaval tudi dejavnost SGP Gorica in LIP Bled, je predvideval površine za javni razkladni in parkirni prostor ter komunalno infrastrukturo.

Že pri izdelavi in sprejemanju zazidalnega načrta je bilo jasno, da se bo komunalni center na Plavškem travniku gradil in realiziral v daljšem časovnem obdobju in bodo prav gotovo potrebne določene spremembe in dopolnitve prvotnega zazidalnega načrta. Dinamična rast in strukturne spremembe gospodarstva občine namreč narekujejo potrebo tudi po spremembah v uporabi prostora.

Na Plavškem travniku pa so se odprle v zadnjem času možnosti za novo gospodarsko aktivnost: za javna carinska skladišča, obrat plastične trgovskega podjetja Zarja, konsignacijska skladišča itd. Zaradi tega je na zahtevo občinske skupščine Jesenice Stanovanjsko podjetje izdelalo dopolnilni zazidalni načrt. V času razgrnitve so poslala pripombe naslednja podjetja: Kovinar, SGP Sava in podjetje Vodovod. Te pripombe pa v bistvu ne spominjajo predvidenih

gospodarskih dejavnosti, ampak le predlagajo razširitev in zožitev nekaterih con, zato je občinska skupščina zazidalni načrt sprejela in ga potrdila.

Vendar pa se postavlja ob tem novem komunalnem centru na Plavžu zelo umestno vprašanje: Kako bo povečanje hrupa in prometa vplivalo na bolnico, ki stoji onkraj ceste? V splošni bolnici so se že pred postavitvijo bencinske črpalk v neposredni bližini bolniške stavbe pritoževali, da bo

večji hrup in ropot avtomobilov motil bolnike. Prav radi tega posluje ta črpalka le do osme ure zvečer. Navedomno pa bo z novimi halami in javnimi skladišči prihajalo do znatno gostejšega prometa. Urbanisti in podjetja, ki bodo tod gradila, pa zagotavljajo, da industrijski plinov in prahu ne bo, obenem pa bodo poskrbeli tudi za čimmanjši ropot. Nekateri so celo predlagali, da bi med bolnico, cesto in komunalnim centrom posadili zeleni površine, vendar bi ta ukrep le deloma omilil problem hrupa v tem delu Jesenice.

D. Sedej

Za razširjeno dejavnost šol ni denarja

Skupščina občine Kamnik in temeljna izobraževalna skupnost sta že sklenili družbeni dogovor o finančiraju vzgoje in izobraževanja v občini Kamnik za leto 1971. Skupščina občine bo na podlagi tega družbenega dogovora zagotovila sredstva iz naslednjih virov: iz prispevka na osebni dohodek iz delovnega razmerja po stopnji 2,61, iz prispevkov na osebni dohodek drugih dejavnosti 50 odstotkov, iz davka od prometa blaga na drobno po stopnji 50 odstotkov in iz drugih virov 700.000 din. Dohodki temeljne izobraževalne skupnosti naj bi letos za redno dejavnost znašali 9,110.000 din (novih), vendar je izvršni odbor TIS razprodrel sredstva v znesku 9,200.000 din. Prav zaradi te razlike je bilo na zadnji seji občinske skupščine precej živahnava razprava, kdo naj krije to razliko. Potrebe temeljne izobraževalne skupnosti so seveda precej večje, saj so

znašale po prvotnem predrangu več kot 9,600.000 din.

TIS bo letos finančiralo osnovno dejavnost izobraževalnih in vzgojnih zavodov na podlagi enotnih merid in delovnih programov. Za vse osnovne šole v občini Kamnik bo za redno dejavnost potrebljeno 6,821.268 din. Za dodatne in razširjene dejavnosti šol ne bo sredstev. Za osnovne šole je letos za 1,153.683 din več sredstev kot lani.

Za vzgojno-varstveno dejavnost je letos predvidenih 766.725 din, kar znaša 185.808 dinarjev več kot v letu 1970. Za izobraževanje odraslih bo TIS v letu 1971 namenila 40.000 din. Delavski univerzi so bila namreč že prej odobrena posebna sredstva v znesku 15.000 din za ureditev materialnih obveznosti tega zavoda. O finančnih težavah TIS bo občinska skupščina še enkrat razpravljala letosno jesen.

J. Vidic

Steklina na obzorju

Videti je, da osvaja vloško civilizirano Evropo nova varianta stekline, ki ima svoj prvoči izvor še v času druge svetovne vojne. Osnovni nosilec bolezni so tokrat lisice. V letih pred vojno je bilo namreč na Poljskem manjše žarišče stekline pri lisicah in jazbecih, ki pa se je začelo širiti v času vojne, ko se je počela populacija lisic. Bolezni se je širila proti zahodu v Nemčijo in nato proti severozahodu in jugozahodu. Končanski leta je bila registrirana ta enzootija v Poljski, Nemčiji, Danski, Belgiji, Luksemburgu, Franciji, Svici, Avstriji, Češkoslovaški in Madžarski. Večletna opazovanja bolezni kažejo, da se širi hitrostjo 30-60 kilometrov na leto. Hitrost je odvisna od več činiteljev, najpomembnejši pa je populacijska gostota lisic. Bolezni se širi vztrajno, vendar pa ji ni uspelo zavzeti Nizozemske in se je izognila tudi srednjemu delu Češke. V Franciji so ob prvih pojavih stekline lisice poskusili zajeziti enzootijo, toda brez uspeha. Ker je bolezni že zajela Avstrijo in Madžarsko, jo lahko pričakujemo tudi na Italijanski in naši meji. Zato je nujno, da smo pripravljeni nanjo že prej in opravimo nekatere preventivne mere. Vsekakor je treba zmanjšati število lisic ob ogroženi meji, to pa je naloga lovskih družin. Primereno bi bilo stimulirati odstrel lisic z nagradami. Posebno pozornost je treba posvetiti tudi temeljiti vakcinaciji psov in mačk; živali, ki se potepajo in ki niso cepljene, je treba odstraniti. Poleg tega pa je treba biti pozoren tudi na možnosti širjenja stekline prek drugih živali. Med divjadjo z boljšo razmeroma pogosto srne, zato je treba zredčiti preglede populacije srne. Od domačih živali so bolezni najbolj izpostavljene mačke, ki se odpravljajo na nočni lov, pa tudi govedo na paši. Govedo oboleva pogosto predvsem v zahodni Evropi, kjer je razširjena stalna paša goveda. Bolezni se pojavlja sezonsko, in sicer dva-krat letno: spomladni, ko se lisice parijo in jeseni, ko se mlade lisice osamosvojijo ter zapustijo leglo.

dr. S. Baydek

Lastovke so se zbrale v Škofji Loki

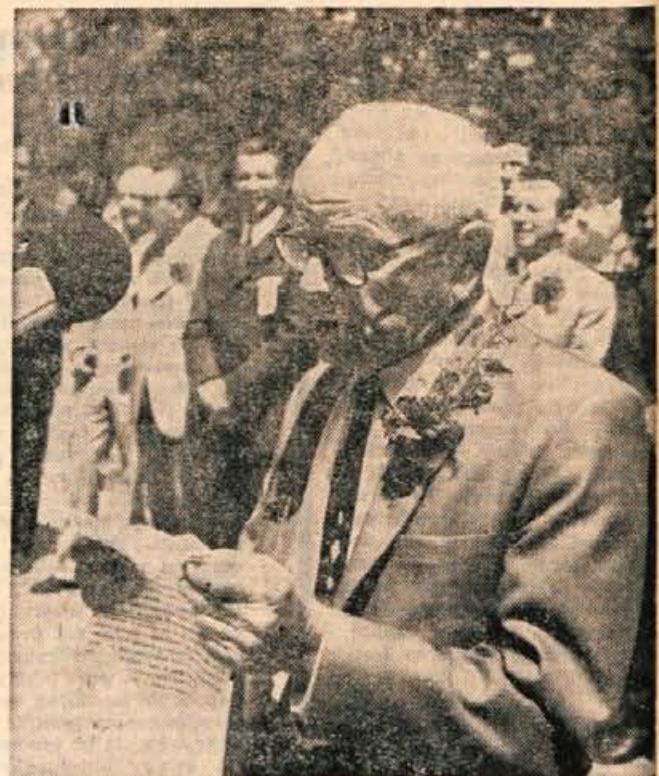
Rekordno število obiskovalcev na XVI. izseljenskem pikniku v Škofji Loki — Izseljenci navdušeni nad prireditvijo — Piknik obiskal predsednik ZIS Mitja Ribičič

Glavna skrb organizatorjev XVI. izseljenskega piknika, vreme, je odpadla. Po večtedenskem stalnem deževju je bilo v nedeljo nebo krištalno čisto in že od ranega jutra je sonce močno pripeljalo. Marsikdo se ni mogel upreti skušnjavi in se je v ranem nedeljskem jutru odločil, da obiše Škofje Loke. Zato ni nič čudno, da se je na zbirnem prostoru pred stavbo škofjeloške občinske skupščine že v zgodnjem dopoldnevu zbralo veliko število obiskovalcev. Zbirali so

se naši rojaki, njihovi svojci in ostali obiskovalci. Pred očmi so se vrstili nepozabni prizori. Solze, stiski rok, objemanje, srečanja po dolgih desetletjih... Fantje in dekleta v narodnih nošah so izseljencem pripenjali rdeče slovenske nageljne z rožmarinom, godba na pihala iz Škofje Loke pa je neutrudno igrala. Val navdušenja je med našimi rojaki sprožil prihod konjenikov in vozov, na katerih so se pripeljali

fantje in dekleta v narodnih nošah iz Stare Loke. Otroci naših izseljencev se temu prizoru skoraj niso mogli načuditi, a so na povabilo gostiteljev skupno s starejšimi stopili na vozove in se odpeljali na grad. Veselih vriskov in poskočnih skladbic muzikantov med vožnjo na grad seveda na manjkalo.

Na prireditvenem prostoru je med tem časom goste zabaval ansambel naših rojakov iz ZDA »Del Fi's«. Pri-

Naš rojak Frenk Česen je prišel na obisk iz največje slovenske naselbine v Ohiu.

paviljonu gostilne Lipan iz Hotavelj sta se že vrtela na ražnu dva prašička in najbolj žejni gostje so že iskali tolažebo stojnicah. Ob pogledu na prireditveni prostor je bilo lahko vsakemu jasno, da lačen in žejen ne bo odšel iz Škofje Loke.

Do 11. ure so se rojaki zbrali na grajskem vrtu. Borci so se s praporji postavili na oder in fanfare so naznabile začetek osrednjega kulturnega programa. Predsednik pripravljalnega odbora za izvedbo piknika Ciril Jelovšek je pozdravil vse obiskovalce in še posebno naše rojake ter župana iz pobratenega mesta Sel na Koroškem Hermana Velika in podpredsednika občine iz italijanskega mesta Medicina Santija Renatija. Se posebno se je spomnil 30-letnice vstaje jugoslovenskih narodov in borcev ter aktivistov. Sledila sta pozdrava predsednika škofjeloške občinske skupščine Zdravka Krvine in predsednika slovenske izseljenske maticice Draga Seligerja. Predstavniki izseljencev: predsednik jugoslovenskega združenja za severno Francijo Justin Čebulj, 81-letni Frenk Česen iz ZDA in Benjamin Bratkovč iz kluba »Triglav« v Avstraliji so povedali, da vsi Slovenci spremljajo v daljnjih krajih razvoj nove Jugoslavije in zagotavljajo še dolgoletno ohranitev slovenskega jezika in glasbe med njimi.

Na letošnji piknik v Škofjo Loko sta iz ZDA prišla zlatoporočenca Antonija in Rudolf Dolenc. Iz Rock-springsa v ameriški državi Wyoming sta ju za nagrado

pripeljala njuna sinova. Oče Rudolf je bil rojen v Poljanah, mama Antonija pa v Formah pri Škofji Loki. Porocila sta se v Ameriki, v zakonu pa se jima je rodilo pet otrok — hčerka in štirje sinovi. Zadnja dva sta dvojčka. »Tako rada bi pripeljala k vam na obisk vseh sedem vnukov, mi je povedala mama, «da bi jim pokazala mojo domovino.« Ob koncu kar ni mogla prehvaliti darila, ki ga je dobila na pikniku — štokljo in šop na geljnov.

V drugem delu kulturnega programa so nastopale glasbene in pevske skupine domačinov in rojakov — bratje Vadnal, »Del Fi's« s pevkama in Edi Kenik z orkestrom Edija Buhnerja. Spored sta popestrila še znana dramska igralca Majda Potokar in Danilo Benedičič. Kljub žgočemu soncu so gledalci vztrajali na svojih mestih, saj je bil spored res zanimiv. Tudi plesalci so se kmalu razveli. Tako po končanem osrednjem kulturnem programu je začel za ples igrati ansambel bratov Vadnal iz Clevlanda, ki je tudi letos navdušil. Med tem časom pa so se obiskovalci izdatno krepčali z jedmi in pičicami in kar kmalu so morali začeti voziti na prireditveni prostor nove zaloge pijač.

Slaki, slaki, sem že dopolne slišal njihove navdušene privržence, ko so jih zagledali. Sredi popoldneva so začeli z nastopom. Najprej so pripravili samostojni koncert in kot vedno ogreli srca vseh in še posebno naših rojakov. Ob odru in bregu pod

Ansambel »Del Fi's« iz Pittsburgha v ameriški državi Pennsylvania in pevki Frances Rosenberg ter Sylvester ter Millie Smolkovich so na loškem pikniku poželi viharen aplavz.

njam in nad njim se je kar trlo ljudi. Poskusil sem se prebiti bliže k nastopajočim. Ni šlo. Tudi komočci niso pomagali.

Končno sem se le prebil v prijetno senco pod košate kostanje. »Prekinjamo koncert ansambla Lojzeta Slaka,« sem slišal glas napovedovalca Janeza Ziherala, »in vam sporočamo veselo novo. Piknik je pravkar obiskal predsednik ZIS Mitja Ribičič.« Presenečeni gledalci so ga navdušeno pozdravili, ko je stopil k mikrofonu. V kratkem govoru je vsem zaledel kar najboljše počutje pri nas in izrazil željo po pogostem vračanju izseljencev v domovino in po vključevanju v napredek SFRJ. Vsi so mu navdušeno zaploskali, ansambel Lojzeta Slaka s Fanti iz Praprotna pa je urezal nove viže.

Ples se je vrstil za plesom. Igrali so bratje Vadnal in nato na veliko veselje do poznih večernih ur Slakov ansambel. Pari so se zasukali in obe plesišči sta bili kmalu polni. Opazoval sem veselo razpoloženje in med plesom zagledal prikupno mlado dekle v lepi oblekci in z rdečim nageljčkom na prsih. Naša rojakinja? Da. Predstavila se mi je kot hčerka znanega ameriškega Slovencev Johnya Pestotnika. Simpatična Sandy je bila takoj pripravljena za pogovor. Ker pa moje znanje angleščine ni omembne vredno, mi je rade volje priskočil kot prevajalec na pomoč znan gostilničar iz Chicaga Tony Mikolič, ki mi je povedal, da so bili pri njem že na večerji Slaki in Avseniki. Zgovorno dekle je začelo pripovedovati svoje vtise o Sloveniji. »Druge sem pri vas in zelo mi je všeč. Pokrajina, gradovi, stare stavbe, cerkvica, Bled, Otočec — nekaj nepozabnega, in ljudje. Tako prijazni. Pri-

hodne leto bom prišla k vam za par mesecev, ker bi rada tu študirala. Se kaj? Ja, glasba Slakov mi je všeč. Polke, veste. Vsi so fejsť fantje.«

Na dekletovo povabilo smo odšli v veselo družbo pod košate kostanje k njenim — materi, očetu in sestri. Mama je tu letos že tretjič, sicer pa mi je povedala, da poje pri pevskem zboru »Zarja«. Veseli družbi se je pridružil čvrst, že starejši možak, Matija Dolenc iz Richmonda v ameriški državi Ohio. Po lepi slovenski govorici mu skoraj ne bi verjel, da je rojen tam in je letos prvič v domovini svojih staršev. »Prvič sem pri vas. Joj, kako lepo je tu. Prav v kratkem, morda že prihodnje leto, bom pripeljal k vam vso družino — ženo in tri hčerke, ki pojego v mladinskem slovenskem pevskem zboru. Prepričani ste lahko, da slovenski jezik med nami ne bo izumrl. Poglejte tam možaka. Že 35 let je na Floridi med samimi tujci in ni čudno, če je slovenski jezik precej pozabil. Toda po enem tednu bivanja v Sloveniji je že spet v formi in govoril slovensko.«

Se znamemu ameriškemu Slovencu Johnu Pestotniku sem dal besedo. »Kratek bom. Pri vas mi je vse všeč — pokrajina, ljudje, glasba. Slovenci se bomo ohranili. Smo na pravi poti. Treba je imeti pamet, ker se s puškami ne pride daleč. Važno je sodelovanje.« je zaključil John.

Marsikaj mi je še ostalo v beležnici. Le težko bi opisal navdušenje rojakov na prireditvi. Naj se samo spomnim fanta iz Avstralije, ki je na licitaciji dobil lectovo srce. Po tistem je komaj govoril, besede so mu od velike sreče zastajale v grlu. To je bilo zanj nekaj nepozabnega.

Drago Seliger

Srce mu bo v daljni Avstraliji spomin na Skofjo Loko in domovino. Prepričan sem, da ne bo dolgo vzdržal in se spet vrnil na obisk v domovino.

Na vsakem koraku je bilo slišati: še bomo prišli. In Slaki naj nas čimprej spet obiščejo, sem slišal želje rojakov. Z eno besedo: vzdružna na nedeljskem pikniku se skoraj ne da opisati. Prišel sem do spoznanja, da sta izseljenški piknik in Skofja Loka že en in isti pojem. Zanimanje je bilo letos izredno. Od nedelje pa do zgodnjih jutranjih ur v pondeljek je piknik obiskalo precej več kot 10.000 ljudi. Se organizacija: odlična!

Besedilo in slike:
J. Govekar

Zlatoporočenca Antonija in Rudolf Dolenc sta letos praznovala zlato poroko. Za nagrado sta ju na obisk v domovino pripeljala iz ZDA njuna sinova.

Razlastitev nekega zemljišča

Na zadnji seji občinske skupščine na Jesenicah so odborniki razpravljali tudi o razlastitvi zemljišča v Podkorenu, ki je last Rimokatoliške župništva v Kranjski gori in o razlastitvi zemljišča v Vrbi, ki je last zasebnega kmeta Antona Dolarja. Za prvo razlastitev je zaprosilo občinsko skupščino ljubljansko podjetje Petrol, za drugo pa Zavod za pospeševanje in razvoj turizma Bled. V Podkorenu bi gradili bencinsko črpalko, v Vrbi pa tri igralna polja golf igrišča. V obeh primerih sta se lastniki razlastitvi uprla, vendar so odborniki odločili, da je gradnja bencinske črpalke v Podkorenu v splošnem ljudskem interesu in je zato dopustna razlastitev tega zemljišča, medtem ko so dokaj burno razpravljali o drugem primeru.

Naloga in obveznost odbornikov občinske skupščine je v takih primerih le v tem, da se odločijo, ali je objekt v splošnem ljudskem interesu ali ne in na podlagi svoje odločitve sprejmejo sklep o razlastitvi zemljišča. Po zakonu o razlastitvi pa se smejo nepremičnine razlastiti, če je to potrebno za zgraditev gospodarskih, stanovanjskih, komunalnih, zdravstvenih, prosvetnih, kulturnih objektov, objektov narodne obrambe in drugih objektov, ki so v splošnem interesu. Izgradnja golf igrišča nedvomno spada med objekte, katerih zgraditev je v splošnem interesu, saj je pomembna tako za razvoj turizma na Bledu kot na Gorenjskem nasprotni. igrišče pa bo tudi za rekreacijo drugim občanom. Svet za urbanizem, gradnje, komunalne zadeve, krajevne zadeve in stanovanjske zadeve je predhodno že obravna-

val prošnjo Zavoda za pospeševanje in razvoj turizma Bled in po razpravi sprejel sklep, s katerim je predlagal občinski skupščini, da sprejme sklep o razlastitvi.

Toda nekateri odborniki občinske skupščine so bili prav nasprotnega mnenja. V živahnii razpravi, ki je temu predlogu sledila, so predstavljali Antona Dolarja, lastnika zemljišča, kot vzhlednega, naprednega kmetijskega proizvajalca in opozarjali na že tako maloštevilne kmetije in problem kmetijstva. Poudarili so, da kljub temu, da odločajo le o tem, ali je zemljišče v splošnem ljudskem interesu ali ne, ne morejo in nočejo biti brezčutni. Anton Dolar pa je kmet, eden redkih, ki živi le od zemlje in jo obdeluje z najmodernejsimi stroji.

Razprava je potem potekala v tej smeri in ni je bilo konca, čeprav so drugi večkrat opozorili, da nudi Zavod za pospeševanje in razvoj turizma Bled enakomerno in pravično zamenjavo in menita se določeni denarni prispevek, da je gradnja golf igrišča pomembna za nadaljnji razvoj turizma in da je zemljišče v sklopu kompleksa celotnega zemljišča in ga zato iz gradnje ni mogoče izločiti.

Lahko bi rekli, da so se tako povsem odmikali od jedra in se izgubljali v malodane sentimentalnih izjavah, čeprav nam po drugi strani tudi ni vseeno in nikakor ne moremo ostati neprizadeti. Dilema je postala tako huda in mučna, da so odločitev, ali je razlastitev v splošnem interesu ali ne, dali na dnevni red ene prihodnjih sej občinske skupščine.

D. Sedej

OBVESTILO

Obveščamo potnike, da zaradi nedograjenega dela ceste na odseku Luže—Srednja vas do nadaljnjega vozimo iz Cerkelj prek Luž za Kranj in obratno naslednje ure:

IZ CERKELJ: ob 4.55, 6.10, 8.55 in 13.00 uri

IZ KRANJA: ob 6.25, 14.25 in 22.25

Progi Zalog—Kranj in Moste—Kranj ostaneta nespremenjeni.

Do nadaljnjega ukinjamo tudi vse vožnje na odseku Cerkelje—žičnica in obratno.

Creina Kranj

Varstvo okolja

Do nedavno ustanovljene Skupnosti za varstvo okolja Slovenije so skrbele za ureditev in zaščito naravnega okolja delovne organizacije, društva in zavodi ter nekoliko tudi pred letom dni sprejeti zakon o varstvu narave. Posamezne organizacije in zavodi so se tako po svojih močeh in v skladu s svojimi možnostmi zavzemali in trdili, da bi človek posegal v naravo v čimmanjšem obsegu in bi se pri urešnjevanju svojih potreb in zahtev omejeval le na najnajnejše. Pri tem je bilo njihovo delo dokaj naporno in ovirano, saj med seboj niso bili povezani in organizirani in so bili v svojih akcijah, predlogih in zahtevah preveč osamljeni. Zato je tembolj spodbudno, da bo Skupnost za varstvo okolja delovala kot oblika medorganizacijskega sodelovanja in dogovarjanja o družbeni akciji članov na področju varstva in skladnega urejanja okolja in narave. Razen tega je namen Skupnosti, da v skladu z zakonom o varstvu narave in drugih predpisov na področju smotrrega urejanja okolja in varstva narave daje pobudo in predloge za ustrezne družbene ukrepe in pomaga pri njihovi izvedbi, širi ideje in znanje o varstvu, proučuje važnejša vprašanja ter daje pobudo za znanstveno proučevanje.

Menda je zares že skrajni čas, da smo tudi pri nas dobili organ, ki se bo organizirano in načrtno zavzemal za ohranitev naravnega okolja in s tem deloma omilil ali sploh preprič večkrat z golj dobičekosno poseganje in izkorisčanje narave. Danes nam vsem postaja jasno, da smo z neplaniranimi in nepremišljennimi posegi in izkorisčanjem naravnih dobrin škodovali predvsem sebi, saj nam že zmanjkuje virov svežega zraka. Problem, ki predstavlja resno nadlogo prihodnjih let, smo puščali preveč vnemar. Posamezne akcije za varstvo okolja so bile doslej več ali manj le stihiskske ali pa smo jih sploh odklanjali zaradi pomanjkanja denarja. Poraba naravnih bogastev pa je iz dneva v dan večja, promet vse gostejši, ozračje vse bolj onesnaženo, zelenih površin pa vse manj. Razvoj industrijske družbe prihaja tako v vedno večje nasprotje z ohranitvijo narave. Da je situacija na moč resna in da bo lahko postala tudi usodna, pove podatek, da je dnevna poraba vode na osebo pri nas več kot 250 litrov, v našem glavnem mestu pa je količina odpadne vode na leto več kot 20 milijonov kubičnih metrov. Da ne govorimo o ogromni količini trdih odpadkov, o soljenju cest, ki vpliva na vegetacijo, na naftne derivate, izpušne pline in dim, ki se vali iz tovarniških dimnikov.

Naj bodo preventivna sredstva še tako draga in delo še tako težavno, treba bo dosledno in učinkovito preprečevati in ohranjati, kajti v nasprotnem primeru nas bo onesnaženo ozračje vse bolj dušilo in nas vedno bolj onemogočalo v naših prizadevanjih.

D. Sedej

Vršje nad Blejsko Dobravo

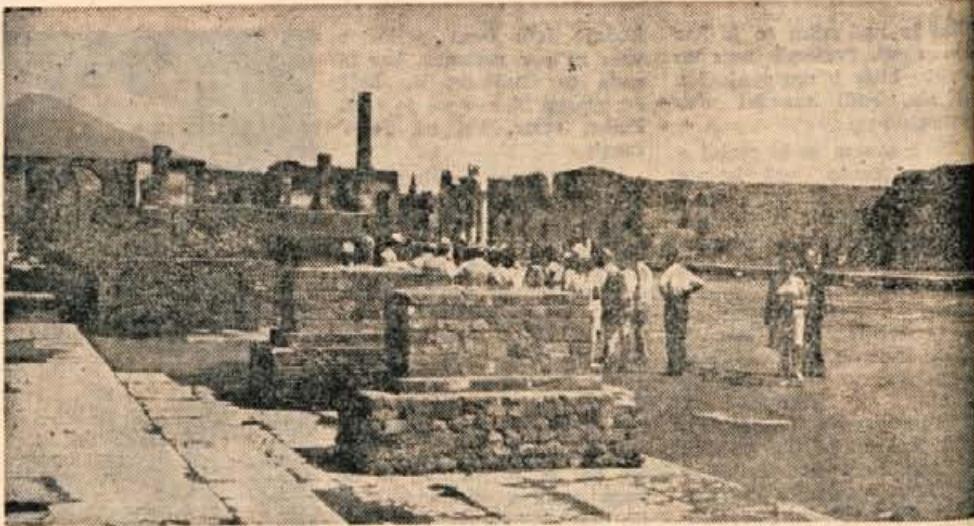
Nad Blejsko Dobravo pri Jesenicah je zelo lepa izletniška točka ki je manj poznana, čeprav bi zaradi svoje lege in razgleda zasluzila več pozornosti. Ob lepem vremenu je lep razgled na Karavanke od Kepe do Golice in Stola ter Begunjščice, po dolini od Jesenice mimo neštih vasi do Radovljice in Kranja. Na nasprotni strani se nam odpira razgled na triglavsko pogorje, na Mežakljo, bohinjske gore tja proti Bogatinu. Na Vršje je le dobro uro hoda po gozdni poti in po senožetih. Pot je krajska s Kočne, vendar ni zato nič bolj naporna.

srš

Završnica

Vedno več nedeljskih izletnikov prezivi dan v Završnici nad Mostami pri Žirovnici. Ne le pri gostišču, ampak po vsej okolici je ob nedeljah precej avtomobilov in šotorov, ki dokazujojo, kako priljubljen je postal ta kotiček. Iz Završnice so tudi lepi izleti na Zelenico, Stol, Begunjščico in na druge vrhove Karavank.

srš

Novinar Glasa na Etni

En dan na Etni

Dva tisoč kilometrov do Sicilije

Ko se prebijete med gustum prometom, v katerem vozniki ne štejo ravno s trobljenjem, na cesto proti jugu, lahko spet izbirate med hitro avto cesto, ki pelje nekaj desetin kilometrov od zahodne italijanske obale, ali pa cesto, lahko bi ji rekli kar prvega reda, ki pelje večinoma tik ob obali. Želje po kopanju v vodi navadno preglaste dejstva, da je vožnja skozi naseljena mesta počasnejša in da avtomobil takrat popije več bencina. Italijanski avto klub pa vam ponuja s kartou karburante le 15 litrov benzina s popustom na dan.

Večina zahodne italijanske obale je nižina. Ogromni valovi pluskajo na kilometrske peščene plaže. V začetku junija so bile še vse zapuščene. Morje je mrzlo, prav nič ne spodbuja k dolgemu namaškanju. Očitno se italijanska turistična sezona ne začenja z junijem. Hoteli so bili prazni tudi v takih turističnih krajih kot so Sorento. Prav nasprotje črnogorskemu primorju, kjer se je bilo samo dva dni kasneje treba poštano truditis za prosto sobo. Kilometrske peščene plaže spominjajo na plaže, ki nam jih iz Amerike pošiljajo na razglednicah. Samo, da so bile te prazne, polne morskih naplav. Tem bolj polna in bučnejša pa so bila mesta, in to tem bolj proti jugu. 13. junija so bile namreč v Italiji volitve. Na volitve so opozarjali številni napis, lepaki, trosili so letake, rjoveli po zvočnikih. Vsaka stranka si je po svoje delala reklamo za volitve v stilu — bučnejša je, boljša je.

Tik ob morju teče vzpopredno s cesto tudi železnica. Le redko se vrstni red — morje, železnica, cesta — zamenja. Zato ne morete kar s ceste zaviti na obalo, čeprav je tik pred nosom, am-

pak je treba iskati podvoze. Res škoda, drugače bi bila obala turistično zanimivejša, če ne bi kilometrske plaže obkrožala železnica. Nekatera naselja so prav zanimiva; starejši del je zidan višje v hribu, novejši del pa tik ob obali. Vzrok za to bi lahko iskali v dejstvu, da se italijanska obala počasi dviga iz morja, zato tudi nižine ob obali, ki je sicer strma in skalnata. V notranjosti je pokrajina obdelana, nerodovitne griče pa krasijo rumeno cvetoča brnistra in sredozemsko zelenje. Bolj proti jugu pa je vse več oleandrov, na nekaterih delih je pokrajina kar rožnata od samih cvetočih oleandrovih grmičkov.

NEAPELJ, POMPEJI

Zaradi lepega zaliva, ob katerem so znana letovišča Sorento, Castellammare, znamenitega Caprija, Vezuva in Pompejiev, je ta del južne Italije med najbolj obiskanimi. Kot turist se boste verjetno odločili za ogled svetovno znanega letovišča na otoku Capri in pa letovišča na polotoku, ki zapira Neapeljski zaliv. Polotok z letoviškimi kraji je precej visok, ob vzniku skal pa so peščene plaže. Ta letoviški del ima tradicijo. Primerjali bi ga morda po lepoti in urejenosti krajev s Portorožem ali z Bledom. Ne da pa se primerjati na primer s predmestji Neaplja, kjer pride južna Italija »do izraza«. V predsezoni, vsaj po praznih hotelih bi turist tako sklepal, stane soba s kopalcico v hotelu B kategorije 3500 lir, z zajtrkom pa 4500 lir. Srednje drago, bi lahko ocenili, vendar ne pretirano. V Pompejih vam sicer čuvaj na parkirnem prostoru ponuja sobo znatno ceneje, vendar pa hotel je le hotel.

Pompeji so zbirališče turistov z vsega sveta, vsaj tako bi človek sklepal po govorici in oznakah avtomobilov. Pred vhodom v ostanke nekdanjih Pompejev čaka na turiste več kot dvajset vodnikov. Lahko vam v kateremkoli svetovnem jeziku razloži zgodovino in vas popeljejo po ruševinah. Ostanki opreme v hišah so shranjeni v muzeju. Silovit izbruh Vesuva leta 79 je s pepelom in kamenjem popolnoma zasul to cvetoče mesto. V muzeju so shranjeni kamnitci odlikti človeških teles in živali, ki jih je smrt zatolila pri vsakdanjem delu. Do sedaj še niso odkopali vsega mesta, vendar pa je to, kar je na ogled, ogromno. Odkopani so trgi, obkroženi z javnimi zgradbami, cele mestne četrti s popločenimi ulicami, javne kopeli, amfiteater, trgovine, delavnice itd. Nekatere hiše so prav razkošno opremljene s freskami, mozaiki in kipi. Pompeji so mesto, ki je s svojimi ostanki posredovalo eno najjasnejših slik o življenju in kulturi grško- rimskoga sveta ob začetku našega štetja.

Novi Pompeji pa so turistično nadarjeni za obiranje turistov. Za parkiranje ob restavraciji zahtevajo 300 lir, če pa obedujete, je seveda zastonj. Vsiljivi čuvaj vas pospremi tudi do trgovine s spominki, kjer si ne morete kaj, da si ne bi kupili prstan ali ogrlico izdelano iz kristalizirane lave. Ne boste verjeli, čuvaj zna tudi nekaj jugoslovanskih besed. Pri prodajalcu razglednic je besedica Jugoslovan čarobna. Skupino razglednic s slikami Pompejev dobite kar 200 lir ceneje, »Dobj, englis« pa plačajo 500 lir. Če mu je verjeti, seveda.

(Prihodnjič Med Scilo in Karibdo)

L. Mencinger

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

222

»Toda za božič moraš priti! Moraš priti! Poslašti bom denar. Iz Berlina bom dobila še neizplačano medvojno podporo. Fric bo uredil. Obljubil mi je,« govorji Štefi, Slavko pa se prvič naglas posmehne. »Ne verjameš,« čuti Štefi ta posmeh.

»Verjamem, verjamem,« odgovarja Slavko, potem pa le pove, da ves tisti denar, ki ga meni mama prejeti iz Berlina, ni vreden z današnjim dnem niti enega samega pfeniga. »Časnik si kupi. Tako piše v „Jutru“ in „Slovencu“. Bral sem. Bili jih inflacijskih mark bodo menjali za eno samo novo marko. Tisti natakar in München je z najinimi lirami napravil veliko kupčijo.«

»Nemogoče,« pravi Štefi, kakor da ne verjam.

»Časnik si kupi! Čakaj! Skočim ponj! Danes sploh veliko piše o Nemčiji,« reče Slavko s podarkom, obenem pa že napenja oči, da bi skozi meglo zagledal obris raznašalca časopisov, pa ne vidi ničesar, samo kolodvorske luči, ki visijo v meglji kakor majhne bele srečne kepe. »Kolporter!«

»Kolporterja ni.«

»Potniki, vstopite!«

»Vstopiti moram,« pravi Štefi skoro olajšano.

»Le vstopi, mama!«

»Na svidenje o božiču!« mu zakliče s stopnic, njene besede in Slavkov odgovor prepisne piščalkin žvižg.

»Odchod!«

Vlak se premakne in kmalu na tračnicah ostane samo še meglja, v katero strmi Slavko.

»Le čakaj me, le čakaj o božiču. Ne bo me,« zamrmra v meglo.

2

»Lažje je prenesel, lažje, kakor sem mislila,« razmišlja Štefi v vlaku. Potem pa so njene misli spet pri Fricu. Z zaprtimi očmi gleda podobe radijskega stolpa (Fric ji je to povedal in stolp imenoval Funkturm), Deutschnahalle, dirkališče, na katerem piše Rennstadion, novembrsko sonce, ki se nagiba k zatonu in prebada zrak z zadnjimi rdečelatimi puščicami, Grünewald in obrežje zalivkastega Wannseeja na Havelu, bogate vile na obrežju, pa tudi tiste majhne hišice, ki jih lahko najameš za dan, dva ali več in med katerimi je bila tudi hiška, ki jo je najel Fric. Tam sta presanjarila in preljubila zadnjo noč pred slovesom, tam v hiški, obdani z favori, še vedno bogato obarvanimi z živobarnimi jesenskimi listji.

O sladka noč! Sladka harmonija teles v objemu. Se nikoli se ni s tolikšno nežnostjo predala strasti, se nikoli ni občutila tolikšne potrebe, da bi odvrgla vso preteklost od sebe in se prečistila v objemu moškega, ki jo je ljubil, resnično ljubil in ki bi mu moralata zato povedati vse tudi oponižujoči noči pred njenim odhodom v Berlin. O noči, od katere se je čutila umazano in ponizano v psico in ki je tudi v najlepših in najslajših trenutkih ležala na njej kakor senca, vedno težja senca poniranja, s katero jo je umazal Franc, satan, ki se je prikral v njeno misel prav pred trenutkom najslajše nežnosti, prikral del samo zato, da bi se ji po satansko posmehoval in umazal sladke trenutke v Fricovem objemu.

— Povej mu, le povej mu, kaj si počela z menoj? Povej mu, kako si se cedila od ljubezni v moji postelji, cedila na umazanah in po potu zaudarjajočih rjuhah, počela prav to, kar zdaj počneš z njim, s svojim tolažnikom, mene, ki sem te imel prvi in si te jemal, kadarkoli sem le hotel, jemal še v noči na deseti november... Le preštej dneve, preštej ure, ni še tako dolgo,

ko si me čutila, kakor čutil sedaj svojega tolažnika, tolažnika in nič več, tolažnika, ki mu ne boš upala ziniti vse do smrti, kar si — le preštej dneve, le preštej ure — počela z menoj... Le povej mu, pa se bo pri priči ohladil in te odrinil, saj si tudi meni šepetal: ljubim te, samo tebe ljubim... Ho, šepetal... šepetal bi slehernemu, ki bi se te, zavrnjenke, usmilil...

Tak ji je prihaja! v misli v najlepših trenutkih s Fricem Franc.

— Legla si mi prvič, ko sva bila sama... In legla bi slehernemu... Take ste ženske, take... jaz vas poznam, satansko dobro poznam...

Hotela ga je izriniti iz misli, pa ni mogla. Dogajalo si ji je kakor v minulih letih v sanjah. Sanjava je o Fricu, o Fricovem objemu, a se ob višku skor vselej znašla v Francovem.

— Ne boš se me znebila! Vselej bom zraven, kadar se boš komu predajala. Vselej. Jaz sem prvi. Sem najmočnejši.

— Nisi, nisi, — je kričalo v njej. Rada bi ga izrinila iz sebe, pa jo je samo dušilo, dušilo do bolečine, dušilo do joka...

— Zakaj jočeš, Štefi?

To je bilo Fricovo vprašanje.

Hotela mu je odgovoriti, se mu izpovedati.

— Le povej mu, pa te bo odrinil od sebe.

To je bil Francov glas.

— Kaj ti je, Štefi? — je začudeno vpraševal Fric.

— Nič, nič... Samo rada te imam, tako neškončno zelo rada...

Ni se mu odkrila, ni se mu zaupala.

— Ze zdavnaj bi moral biti tvoja, samo tvoja, — je šepetal.

Da, samo njegova.

»Samoj njegova,« si zatrjuje. Pisala mu bo. Zaupala se mu bo, odkrila, zakaj je tisto noč v hišici ob Wannseeju jokala. Fric jo bo razumel. Ne bo je zavrgel. Pomagal ji bo izruvati iz srca preteklost do zadnje sence. Ja, takoj bo sedla k pismu, čim se bo vrnila v Borjano.

Strgani krivci s klobuka

Marija Frlic iz Vinharjev v Poljanski dolini nam je že pred nekaj tedni poslala daljši zapis z naslovom Življenje in delo na hribovskih kmetijah. V mapi rubrike Gorenjski kraji in ljudje hranišmo tudi še njen prispevek o nekdanjem barvanju platnu. Prav te dni pa smo dobili krajši zapis o tem, kako so včasih v Gorenji vasi fantovali. O tem ji je pripovedovala Maroltova iz Poljan, ki je bila tedaj še mlada deklica. Takole piše Marija Frlic:

Fantje so takrat hodili skozi vasi po širje ali še več skupaj, in to kar po sredi ceste, ki je bila prazna. Prevali so ali se pogovarjali. Iz vsake vasi je bila posebna skupina. Ko so prišli prvi, je rekla njena mati: »To so Hravljci.« Ko so prišli drugi, je rekla: »To so pa Dobravci.« Za njimi so prišli domači fantje iz Gorenje vasi in takrat je mati kar bolj posno povedala: »To so pa

V starodavnih časih je res prav luštno blo, v oštarijo sem zahajal in vince pil sladko.

Pa komaj sem si ljubo zbral, že cesar mi je pošto dal, boš moral ljubco zapustit, cesarju služit it.

Tri leta so minila, sam hauptman mi je djav, vojaško suknjo sleku, domov se boš podav.

Oj fantič mlad, oj fantič mlad, do zdaj si sukal sabljico, doma boš sukal ljubico.

Za mlade fante, ki jih starejši še niso sprejeli medse,

je bilo včasih težko. Zvezcer namreč niso smeli na vas, še manj pa, da bi sli dekleta klicat pod okno. Če se je kdo pregrasil in so ga starejši fantje našli, so ga takoj v kakšno grapo vlekli in v vodo vrgli, če pa je bila v bližini kakšna šterna, so ga vrgli kar v korito, kjer so napajali živino, in nanj spustili vodo.

Ko je bil moj brat star 20 let, tako mi je pisala Maroltova, so ga sprejeli v fantovščino. Pravil je, kako je bilo. Kupiti je moral deset litrov vina ali pa zaboje piva. Potem so se vsi starejši fantje postavili v dve vrsti, napravili so nekakšen špalir, on pa je moral iti tam skozi. Na koncu vrste je stal najstarejši fant, ki ga je malo polil z vinom, šele potem je postal fant, enakopraven član fantovske družbe. Danes so skoraj vsi taki običaji izginili, saj lahko fantujejo že šolarji.

Tisti, ki so bili včasih potrjeni k vojakom, so nosili na klobukih krivce; rekli so jim fedri. Take krivec na eno stran je lahko imel vsak, toplarjev pa ne. Moj brat je imel toplarje, pa so mu jih fantje že prvo nedeljo pred cerkvijo strgali s klobuka. Naslednjo nedeljo je imel že druge, prav take kot prej, pa so mu jih spet strgali fantje iz sosednje Dobrave. Bili so tako jezni, da so potem v nedeljo zvezcer prišli

nadenj: na lojtarskem vozu so s seboj pripeljali gnojne vile in cepce. Na srečo so jih žandarji našli in jim vse to orožje pobrali. Mater je vedno skrbelo, kaj bo s fantom, potem pa je šel v Ameriko in tam umri.

Zdaj pa še nekaj o čebelah, ki jih je imel moj oče. Vsačko nedeljo je sedel na klopici pred ulnjakom; pri nas so mu rekli volnik. Tudi jaz sem rada sedela pri njem in opazovala čebelje. Samo enkrat se spominjam, da je oče pridelal veliko medu. Bilo ga je za večik škaf in mati ga je prodajala. Imela je staro vago, ki jo je pri vagonu držala kar v roki. En lot medu je veljal 40 krajcarjev.

Med so takrat še stiskali z rokami. Brat, o katerem sem že zapisala, da je šel potone v Ameriko, je vsega stisnil skozi prste. Tak med je bil potem za čebelje pozimi in za prodajo, uporabljali smo ga pa tudi kot domače zdravilo. Vosek, ki je ostal pri stiskanju, je oče pridal, nekaj pa ga je zadržal zase, ker je iz njega sam izdeloval sveče. Vosku je dodal še nekaj loja, na sredo za stenj pa je dal platneni sukanec.

Tudi v Vinharjih je bil star čebelar; bil je naš daljni sorodnik in je živel v naši bajti. Imel je po nekaj panjev čebel, med pa je v glavnem

razdal kar v satju. Bil je zelo radodaren, zato njemu ni dosti ostalo. Posebno otrokom ga je rad dajal. V satju se je našla tudi kakšna zaleda mladih čebel (ličink). Ker pa nismo vedeli, kaj je to, smo vse skupaj s kruhom pojedli.

Pozneje, med obema vojnoma, je imel v naši vasi čebele star Nacon. Najboljša letina za med je bila v letih 1928 in 1929. Takrat je bilo toliko medu, da niso vedeli, kam z njim. Naconov France je imel takrat že bolj moderno stiskalnico, zato ga je posebno dosti pridelal. Tisto leto nas je otroke večkrat povabil k sebi, ko smo hodili tam mimo na polje. Velik lonec medu je imel kar sredi sobe, dal nam je velike žlice in mi smo ga zajemali, kot bi jedli žgance.

Marija Frlic

Gorenjski kraji in ljudje

26 Miha Klinar

To je bilo vse: prisrčnost, prijateljstvo, spoznajevanje, mir, same lepe in na račun neporavnanih množic preračunane laži, zlasti z italijanske strani, ki je v Albaniji že brusila nož v hrbot Jugoslaviji, ki ga je v Jugoslaviji zaslutila samo prepovedana KPJ in nanj opozarjala jugoslovansko ljudstvo s svojimi letaki.

Toda jugoslovanski žandarji in policisti so take letake plenili in jih razglašali 'za laži moskovskih plačancev', ki ne želijo miru na Balkanu, marveč vojno, v kateri bi radi zasadili lastni državi nož v hrbot'.

Vlada je zaupala Mussoliniju in Cianu.

In zaupala je Hitlerju, h kateremu se je po svojem prihodu iz Italije napotil Cincar Marković, ki je 25. aprila 1939 obiskal najprej Hitlerjevega zunanjega ministra Ribbentropa, dan kasneje pa sta ga sprejela še Hitler in Göring. Ribbentrop je Markovića slavil kot bivšega jugoslovenskega poslanika v Berlinu, ki je kot tak prispeval izreden delež k jugoslovansko-nemškemu prijateljstvu.

Aleksandar Cincar-Marković je bil jugoslovanski poslanik v Berlinu do 9. februarja 1939. Ko je takrat zapuščal to mesto, je v Berlinu dal naslednjo izjavo:

»V trenutku, ko zapuščam Berlin, čutim potrebo, da se ozrem s kratkimi obrisi na svojo dosedjanjo dejavnost v tem mestu. Ko so me konec 1935. leta poslali kot poslanika v Berlin, sem prišel z nalogo, da bi izboljšal in poglobil odnos med Jugoslavijo in Nemčijo tako v političnem, kakor tudi v gospodarskem smislu.

Dogodki zadnjih treh let so nudili bogato priložnost za izoblikovanje prijateljskega razumevanja med obema državama. Nemčija in Jugoslavija sta se potrudili — vsaka na svoj način —,

Aprilsko sporočilo 1941

da bi učinkovali kot pomemben dejavnik politike miru v Evropi.

V trgovinski politiki je to sodelovanje obročilo najlepše sadove in kakor kaže, bosta obe državi to sodelovanje pri izmenjavi blaga v prihodnosti še bolj okrepili.

NASA NOVA SKUPNA MEJA NAS VODI V NAJVISJI MERI PRAVEGA MEDSEBOJNEGA POZNANJA IN MOJA PRVA IN NAJVEČJA NALOGA V SVOJSTVU NOVEGA JUGOSLOVANSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA BO, OBSTOJEĆE ODNOSE NE SAMO OBDRŽATI, MARVEC TUDI V VSAKEM POGLEDU POGABLJATI IN TAKO VPLIVATI NA UTRJENJEVANJE EVROPSKEGA MIRU.

Tudi kulturni odnosi med obema državama bodo živahnejši z ustanovitvijo Nemško-jugoslovanske družbe v Berlinu in prijateljske pogodbene med obema državama se bodo na ta način razširile.

Pri tej priložnosti smatram kot svojo prvo dolžnost, da izrazim vladu Reicha, nemškemu tisku in vsem svojim nemškim prijateljem najprisrčnejšo zahvalo za neprecenljivo podporo, ki so mi jo izkazovali pri opravljanju mojega poslanstva. Berlin, ki ga poznam še iz svojih študijskih let pred (prvo svetovno) vojno, mi je bil vselej ljub in mi je v zadnjih letih postal še ljubši in bližji, tako da mi osebno ni lahko, ko zapuščam to lepo, vselej živahno mesto, ki mi je v vsakem pogledu toliko dalo.

Sosedu — velikemu nemškemu narodu želim iz vsega srca NAPREDEK POD VODSTVOM NJEGOVEGA VODJE ADOLFA HITLERA.«

Tako se je februarja postavljal od nacistične Nemčije Cincar Marković in zato ga je kot velikega prijatelja Velike Nemčije, ki je v tem času

vzela svobodo češkemu narodu, pozdravil Ribbentrop in poudaril, da srečanje med Markovićem in njim nudi 'novi priložnost razširitve mnogostranskih odnosov med Jugoslavijo in Nemčijo na političnem, gospodarskem in kulturnem področju'. Marković se je Ribbentropu zahvalil za pozdrav in potem govoril o Nemčiji še bolj navdušeno kakor pred dvema mesecema, ko se je poslavjal od Nemčije kot poslanik. Nobene besede o krivici, ki jo je Hitler prizadel Češkoslovaški. Nobenega neodobravanja, nobenega protesta, ne v pozdravu, ne v komuniketu 27. aprila 1939.

Ta komunikacija je režimski tisk v Jugoslaviji sprejet z navdušenimi komentarji in slavospevi jugoslovanski zunanjosti politiki. Poleg njega se je na straneh pojavila novica tudi o velikem uspehu jugoslovanske notranje politike. DNE 27. APRILA 1939 SO NAMREC URADNO SPOROČILI, da so bila POGAJANJA MED MINISTRSKIM PREDSEDNIKOM CVETKOVICEM IN VODITELJEM HRVATSKE SELJACKE STRANGE DR. VLADIMIRJEM MACKOM O RESITVI HRVATSKEGA VPRASANJA KONČANA in da bodo že v prihodnjih dneh objavili sklep o doseženem sporazumu.

Toda že 6. maja 1939 je pisal 'HRVATSKI DNEVNIK', da je regentski svet besedilo sporazuma zavrnil. Zaradi teh novice, ki jo je objavil ta list, je oblast to številko zaplenila, vlada pa je uradno objavila, da se 'pogajanja med Zagrebom in Beogradom nadaljujejo', dr. Maček pa je ob tej uradni izjavi izjavil, da je vlada pripravila nove predloge, to pa potrjuje, da je regentski svet predlog sporazuma o rešitvi hrvaškega vprašanja z dne 27. aprila odklonil.

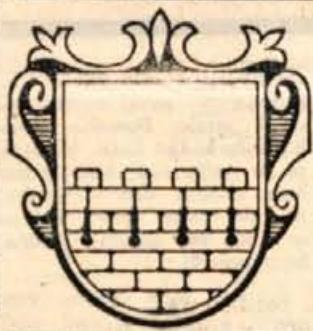
Kako zvest prijatelj je bil Ahačič, dokazuje tudi njegova udeležba na pesnikovem pogrebu, ko se ga je sicer udeležilo le malo »tujih gostov« (gl. zapiske Fr. Potočnika v decembrski številki Lj. zvona XX, 1900, 875—876). Iz Ljubljane jih je prišlo na Prešernov pogreb le sedem — med njimi dr. Ahačič —, iz Radovljice pet, iz Tržiča dva — takratni okrajni predstojnik dr. Schrey in Albert Jaborlegg —, z Bledom eden in z Jesenic dva. Prav tako se je Ahačič s svojim prispevkom 10. gld. za Prešernov nagrobnik uvrstil med darovalce, ki so zanj največ prispevali (gl. Kidrič, Prešernov album 1949, članek o Ahačiču na str. 296); popravi pa letnico njegovega rojstva v 1802).

Drugi tržički rojak, ki je bil s Prešernom v ožjih stikih in ki je ostal Lenki živo v spominu, je Ignacij Holzapfel. O njem ve povedati tole (391): »Zelo sta se bila že na gimnaziji dobra: Frenč in srednje se učeli Tržičan Ignacij Holzapfel, ki je bil v šolah le eno leto pred njim. Kot kapelan v Mengšu je prav gotovo na Goričico (tedanjo mengeško podružnico, sedanji sedež domžalske župnije, kjer je živel tedaj Prešernov stric Franc) k nam prišel, če je izvedel, da je doktor pri nas. Sama sem slišala, da sta tu med seboj tole obravnavala: Holzapfel njemu: „Ti nisi tacega stanu izbral, da bi bil prav srečen. Bolje bi bilo za-te, ko bi bil postal duhovnik.“ Odgovoril Frenč na to ni. Spominja pa se Lenka tudi tega (392): »Enkrat je kapelan v Mengšu Holzapfel eno pesem naredil. Dal jo je dekletu, ki jo je prepisala in k nam na Goričico prinesla. To pesem smo imeli. Na prste je štel doktor, ko jo je pri nas bral, in rekel: Ja, prav je naredil.« Vendar je pozneje v Sršenih, objavljenih v 3. zv. Kranjske Čbelice Prešeren njegove pesmi s stihom »Kako bi neki sladke pel Lesničnjek?« le nekoliko drugače ocenil (Holzapfel pomembni v nemščini lesniški).

V poslednji jeseni svojih mengeških let (1827—29) je bil Holzapfel povabljen, da s pesmimi in ocenami sodeluje pri Kranjski Čbelici, ki jo je to leto začel snovati Miha Kastelic. Naj v tej zvezi povzamemo še odlomek iz povedovanja Jurija Kosmača (Slov. Glasnik 1846, 246): »Enega jesenskega dne ob veličih šolskih praznikih me gosp. K. nagovoril, da ga spremim v Mengš, ker misli odašnjega duhovnika gosp. J. Holzapfela obiskati: on ima, kakor slišim, lepo zbirko slovenskih pesmic, bodem videl, ali jih kaj prikoledujem za izdajo omenjene Čbelice! Rad se mu pridružim, in koj drugi dan jo održeva v Mengš. K njemu prišedša mu brez obotave razodenava, po kakošnem poslu sva prišla. Nain predlog razvesel Že od mladih dni za slovenščino vnetega moža in prav: Draga gospoda! Jez nisem noben izversten pesnik, s pesništvo se nikdar posebno ukvarjal, le včasih sem kdo kdo pa le za kratek čas zakrožil. Menda jih imam še nekoliko zapisanih; s tem se zasluži proti predalniku, in vzame iz njega precej obilen šopek raznih pesmic in jih jame name eno za drugo brati, kakor: »Na posipu starega grada«, »Spomladna v Še več drugih, ter pravi, če vam bo kdo za namenjeno Čbelico všeč, rad vam dam, kar imam, pa ne danes, ampak čez nekoliko časa vam nektere pošljem, moram jih tu pa tam nekoliko popraviti in kar bo moč popiliti. Poldne zazvonil in g. H. gre h kosilu; jez in gosp. K. se verneva pa iz Mengša proti Ljubljani nazaj.«

Prešeren in Holzapfel sta utegnila vzdrževati ožje stike zlasti še v letih 1829—1834, ko je stanoval Prešeren v Rožni ulici v Ljubljani. Holzapfel pa bil šentjakobski kaplan in sta bila tako rekoč soseda.

650 let Tržiča

Ko že stikamo po spominih, ki govore o stikih s Tržičem ali posameznimi Tržičani, ne smemo prezreti spominov Prešernove sestre Lenke, kot jih je v letih 1878—1891 zapisoval Tomo Zupan. Objavljeni so bili natančno po njegovih zapisnikih prvič v Mladiki 1932. V njih naletimo med spomini na Lenkinega brata pesnika tudi na dva Tržičana, njegova prijatelja.

Eden od njiju je dr. Janez Ahačič, ki ga poznamo iz Trdinovih Spominov kot največjega izvedenca v državnem pravu med Slovenci. Lenka ga prvič omenja, ko nanese beseda na novo mašo brata Jurija L. 1832. Pojedino so imeli svatje v Vrbi. »Družba pri Ribiču je postala zelo vesela. Saj so vkljupi prišli znanci: Cop, dr. Ahačič in naš doktor Franc,« tako se spominja Lenka tega svatovanja (Mladika XIII, 310). Pozneje pripoveduje o pesnikovih prijateljih (391): »Matija Cop je bil njegov najbolj prijatelj; vselej se mi je tako zdelo, da je s Copom izgubil na zemlji vse, kar je imel. Copova modrost ga je vodila... Najzanesljivi tovarisi brezskrbnih ur pa je bil Francetu Andrej Smole. Zdi se mi, da mu je z njegovo smrtnjo vgasnilo veselje za mladostno tovarištvo... Za njima je pa morda dr. Ahačič, rojenega Tržičana najraje imel. Bila sta si tako vdana tovarisa, kakor sta se v pravdah med seboj kosal... Smejal se je pa ziniraj, če je ked zoper njega tožbo izgubil. Dr. Ahačiču je enkrat rekel: »Pa bi bili vi, če ste mogli — sedaj je to obveljalo, kar je pravično.« Toda Ahačič je doktor rad imel, prav rad.«

Podobno usodo sta doživljala Prešeren in Ahačič v tem, da je bila obema ponovno odbita prošnja za samostojno odvetništvo. L. 1846 sta spet hkrati vložila prošnjo, Prešeren že šestič, Ahačič tretjič. Fr. Levec poroča o tem takole (Lj. zvon X, 1890, 177): »Za štiri odvetniška mesta, dne 14. prosinca 1846 na novo ustanovljena v Ljubljani, v Postojni, v Kranji, v Novem Mestu so se oglašili ti prositelji: ... 2. Dr. Janez Ahačič, porojen v Tržiči, 43 let star, oženjen, oče četvrtih otrok, za doktorja promoviran dne 10. sušca 1836 v Gradiču, okrajinu sodnik v Mekinah s 14 1/4 službenimi leti. Predlagan je bil sicer »secundo loco«, a njegovega imenovanja ni bilo pričakovati... 4. Dr. Fr. Prešeren.« Kot je znano, je Prešeren tokrat odvetniško mesto končno le dobil, medtem ko je Ahačič postal samostojen odvetnik še nekaj let pozneje.

mali oglasi

PRODAM

Prodam 130-litrsko električno VODNO ČRPALKO (hidrofor). Trilar, Zg. Bitnje 92 3393
Poceni prodam 40 m² PAR-KETA. Tonja Ivan, Sv. Duh 49, Škofja Loka 3412

Poceni prodam dve KOSILNICE Iris v odličnem stanju, zelo primerni za strme terene. Valentinčič Amalija, Davča 28, Železniki 3413

Poceni prodam del zakonske SPALNICE (postelji, posteljni omariči), dobro ohranjen, česnjev les in elemente za drvarnico ali garažo. Vrhunc Francka, Preddvor — Hrib 3414

Prodam dve vezani dvoni OKNI 150X170 cm. Zg. Bitnje 25, Zabnica 3425

MOTORNA VOZILA

Prodam FIAT 750 v dobrem stanju. Poizve se v trafični Cerklje 3415

Prodam FIAT 750, v račun vzamem moped ali drug motor in gradbeni material. Naslov v oglašnem oddelku 3416

Obnovljen FIAT 750 z novim motorjem prodam. Naslov v oglašnem oddelku 3417

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Može Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1, stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, magloglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnina: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglašov ne objavljamo.

XXI. mednarodni gorenjski sejem v Kranju od 6.-17.VIII.

XXI. mednarodni gorenjski sejem v Kranju od 6.-17.VIII.

ZAPOSITIVE

Takojo zaposlim dva kvalificirana ali nekvalificirana PLESKARJA. Rihtarsič Jurij, Golniška cesta 15, Kokrica, Kranj 3379

Isčem 2ENSKO za pomoč v gospodinjstvu. Sever Peter, Planina 4 d, Kranj 3421

Isčem DELAVCA za cementarsko obrt. Likozar Marjan, Benedikova 18, Kranj 3427

PRIREDITVE

PGD SUHA priredi v nedeljo, 11. julija, ob 15. uri veliko VRTNO VESELICO 3422

GASILSKO DRUSTVO — SENCUR bo priredilo v soboto, 10. julija, ob 20. uri ZABAVNI VEČER v novi dvorani kulturnega doma. Vabljeni! 3423

Kolesarstvo Gorsko prvenstvo Gorenjske

Ugodno prodam FIAT 600 po generalni in GRADBENO BARAKO. Ogled vsak popoldne. Zajec Janez, Hrastje, nasproti gostilne pri Gabru 3418

Prodam FIAT 600 za 7400 din, plačljivo tudi s čekom. Telefon 75-565 Radovljica 3419

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1965. Informacije na telefon 23-875 Kranj vsak dan od 15. do 16. ure 3426

KUPIM

Kupim KAVC in OMARO (komodo). Naslov v oglašnem oddelku 3424

POSESTI

Kupim ZAZIDLJIVO PARCELO na Gorenjskem. Maša Černič, Ljubljana, Pohorskega bataljona 177

Prodam TRISOBNO STANOVANJE v Škofiji Loki. Telefon 85-295 3420

Vaterpolisti Triglava v Splitu

Tekmovanje v drugi zvezni vaterpolski ligi, kjer letos sodeluje tudi kranjski Triglav, se bo pričelo v drugi polovici julija. V ponedeljek so na enotedenške priprave v Split odpotovali kranjski vaterpolisti, da bi se za bližnje prvenstvo čim bolje pripravili. V tem času bodo odigrali v Splitu tudi nekaj tekem s splitskimi prvoligaši. J. J.

A. Potočnik

Kranj CENTER

7. julija angl. barv. film URAD ZA UMORE ob 16., 18. in 20. uri

8. julija angl. barv. film URAD ZA UMORE ob 16., 18. in 20. uri

9. julija angl. barv. film DIRKA S ČASOM ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

7. julija angl. barv. film DR. SYN ALI STRASILLO ob 18. in 20. uri

8. julija amer. barv. film POZIV REVOLVERASU ob 18. in 20. uri

9. julija franc. barv. film VOJSKA V SENCI ob 17.30 in 20. uri

Tržič

9. julija franc. barv. film PROTIGANGSTERSKA BRIGADA ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

9. julija premiera amer. barv. CS filma BANDOERO ob 18. in 20. uri

Radovljica

7. julija amer. barv. film CINCINNATI KID ob 18. uri, amer.-italij. barv. film BOJJE VDOVA, KAKOR... ob 20. uri

Škofja Loka SORA

7. julija angl. barv. film MADAM BOVARY ob 18. in 20. uri

8. julija franc.-italij. barv. film PRIMI HUDICA ZA REP ob 20. uri

9. julija franc.-italij. barv. film PRIMI HUDICA ZA REP ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE

7. julija amer. barv. film 2IVETI SVOBODNO ob 20. uri

9. julija amer. barv. film JOHN IN MARY ob 20. uri

Popravek

DEZURNI VETERINARJI

2.7.—9.7.: Cepuder Bogdan, Kajuhova 23, tel. 22-994;

10.7.—23.7.: Vehovec Šrečko, Stošičeva 3, tel. 22-405 ali 21-283

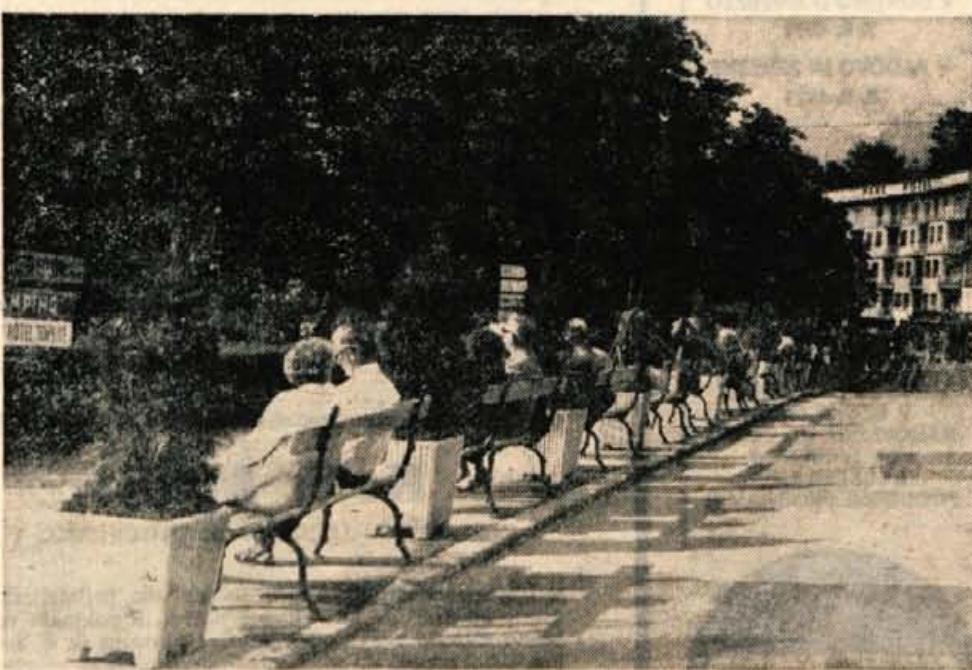
VZGOJNO VARSTVENI ZAVOD Radovljica

razpisuje delovno mest

POMOZNE VZGOJITELJICE

za deljeni delovni čas v delovni enoti Radovljica.

Prijave sprejemamo do 20.7.1971.
Nastop službe 1.8.1971
Stanovanja ni.

Blejska razglednica — Foto: F. Perdan

**Transturist
priporoča prijetne
poletne izlete:**

6 dnevno potovanje

LEPOTE ŠVICE IN JEZER GORNJE ITALIJE

z ogledom
Grossglocknerja,
slapov pri Krimmlu,
knjižnice v St. Gallenu,
slapov na Renu in mest
Züricha in Luzerna. Izlet
z zobato žičnico
pod Jungfrau, potovanje
čez Sustenpass in
St. Gothardt ter ogled
jezer Lugano, Maggiore,
Como in Garda, vam bo
ostal v spominu kot
enkratno doživetje.

NE POZABITE NA ODHOD
25. JULIJA 1971

enodnevne izlete

NA GROSSGLOCKNER
22. 7. in 21. 8. 1971

V CORTINO D'AMPEZZO
7. 8. 1971

V PADOVO IN BENETKE
5. 9. 1971

... in prijetne počitnice

V DALMACIJI

• 7- in 14-dnevni
aranžmaji.

**OBIŠCITE
NAŠE POSLOVALNICE
V ŠKOFJI LOKI,
RADOVLIČI, NA BLEDU
IN V LJUBLJANI
IN SI OGLEDITE
PODROBNE PROGRAME!**

DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA V LJUBLJANI VPISUJE V DOPISNE ŠOLE

- osnovno šolo (5., 6., 7. in 8. razred)
- administrativno šolo (dveletna)
- ekonomsko srednjo šolo (dopisno, kombinirano)
- tehniško šolo (za strojno, elektrotehniško, lesnoindustrijsko in kemijsko stroko)
- delovodsko šolo (za strojno stroko)
- poklicno šolo kovinarske stroke

VPISUJE TUDI V DOPISNE TEČAJE

- nemškega in italijanskega jezika
- tehniškega risanja
- za skladističnike
- za kontrolorje in preddelavce v kovinarski stroki
- za varnost pri delu (skupinski vpis v posameznih delovnih organizacijah)

VPISUJEJO VSAK DAN od 7. do 14.30, ob torkih do 18. ure ter drugo soboto v mesecu.

Podrobnosti o sistemu dopisnega izobraževanja, učnem programu in pogojih za vpis boste lahko izvedeli iz prospeka za šol. leto 1971/72, ki vam ga pošljemo na vašo zahtevo.

S takojšnjim vpisom pridobite na času!

SVOJ NASLOV NAPISITE S TISKANIMI ČRKAMI.
Za prospekt pošljite znamko v vrednosti 3,00 dinar.
Je na naslov:

DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA, Ljubljana, Par-
mova 39, telefon 312-141, poštni predel 106.

Svet krajevne skupnosti

Skofja Loka

Kopališka ulica št. 1
ponovno razpisuje prosto delovno mesto

tajnika krajevne skupnosti

Poleg splošnih mora kandidat izpoljujeval še naslednje pogoje, imeti mora:

1. višjo šolsko izobrazbo in dve leti delovnih izkušenj ali
 2. srednješolska izobrazba in 5 let delovnih izkušenj. Zaželena je ekonomska ali gradbena smer. Kandidat mora imeti sposobnosti in delovne navade, ki so potrebne za tako delo.
- Nastop službe je možen takoj.
- Prijavo z ustreznimi dokazili pošljite na gornji naslov v 15 dneh po objavi.

Zahvala

Ob smrti naše drage mame, tašče, stare mame in prababice

Košir Marije, roj. Ovsenek

bivše trgovke in posestnice v Retnjah

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so našo mamo spremili na njeni zadnji poti in ji poklonili vence in šopke. Prav posebno zahvalo smo dolžni dobrim sosedom in č. sestri Mihaili za njihovo nesebično pomoč ob njeni smrti, dr. Robiču za njegovo prizadevanje ob času bolezni, domaćim pevcem, častiti duhovščini za spremstvo, prav posebno pa še domaćemu g. župniku za lepe poslovilne besede in vso tolažbo v njeni dolgi bolezni.

Zaluboči: hčerka Vilka, por. Jazbec, z
družino

Križe, 5. julija 1971

nesreča

PADEL V OVINKU

V Hrašah pri Radovljici je v petek, 2. julija, popoldne voznik kolesa s pomožnim motorjem Franc Brelih iz Poljščice desnom nepreglednem ovinku zapeljal s ceste in padel. S pretresom možgan so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico.

NEZGODA PRI PREHITEVANJU

V soboto, 3. julija, popoldne je na Blejski Dobravi pri Jesenicah voznik osebnega avtomobila Anton Mrak z Jesenice prehiteval traktor. Iz nasprotnne smeri je tedaj prvo vozil osebni avtomobil, voznik Bogdan Lavtičar z Jesenic. Pri trčenju avtomobilov so bili lažje ranjeni sopotnika v Lavtičarjevem avtomobilu in pa voznik Mrak. Huje ranjena pa je bila Medija Cilka. Skode na vozilih je za 10.000 din.

UMRL ZA POSLEDICAMI NESRECE

V nedeljo, 4. julija, zjutraj je kolesar Mihail Klančnik star 64 let, v Dovjih zapeljal na cesto prvega reda ne da bi se prepričal, če je cesta prosta. Ko je opazil prihajajoči avtomobil z desne strani, se je umaknil v levo in zaprl pot vozniški kombija nemške registracije Gani Hidayet. Kombi je Klančnika zadel in zbil po cesti. S hudimi poškodbami so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico, kjer pa je naslednji dan umrl.

SREČANJE V OVINKU

Na cesti tretjega reda med Trato in Velesovim se je v nedeljo, 4. julija, popoldne pripetila hujša prometna nesreča. Voznik moped-a Franc Avbelj, star 69 let, je vozil pravilno po desni od Češnjevka proti Trati. V ostrem preglednem ovinku je iz nasprotne smeri hitro pripeljal voznik osebnega avtomobila Franc Terlikar s Srednje Dobrave pri Kropi. Pred srečanjem z mopedistom je avtomobil zaradi zavijanja zbil v levo s ceste v obcestni jarek. Med drsenjem je avtomobil zadel mopedista, ga zbil po cesti, nato pa se je prevrnil in obstal na kolesih. Franc Avbelj je bil v nesreči tako hudo ranjen, da je že med prevozom v bolnišnico umrl. Hudostila bila ranjena voznik avtomobila in sopotnika Jana Rogla iz Radovljice, Rogič Marjan pa je bil le lažje ranjen. Skode na vozilih je za 10.000 din.

ZAVOZILA S CESTE

V pondeljek, 5. julija, ob tretji uri zjutraj se je na cesti četrtega reda med Selcami in Kališami pripetila prometna nesreča. Voznici osebnega avtomobila Ivani Berčič iz Podnarta. Berčičeva je zaradi neprimerne hitrosti in neobvladjanja vozila zapeljala levo v breg, nato pa v desno s ceste. Med prevracanjem vozila po bregu sta padli iz vozila voznica in sopotnica Ivanka Lotrič s Kališ. Obe sta bili huje ranjeni. Skode na vozilu je za 9000 din.

ZASPAL ZA VOLANOM

V torek, 6. julija, ob eni uri zjutraj je na Ljubljanski cesti v Kranju voznik osebnega avtomobila Vlado Tehovnik iz Krščana pri hiši št. 16 zapeljal v levo in trčil v železni drog javne razsvetljave. Voznik je po vsej verjetnosti med vožnjo zaspal. Huje ranjenega so prepeljali v ZD Kranj. Skode je za okoli 20.000 din.

L. M.

Gorska nesreča

Med plezanjem po južni ški stezi v Prisanku se je 1. julija smrtno ponesrečil avstrijski državljan Hans Galster, star 30 let. Galster je 30. junija zjutraj prišel v Vršič in se naslednjega dne odpravil na plezalno turo. Oknu pa mu je spodrsnilo na snežnem plazu, tako da je zdrsel kakih 230 metrov v globino in obležal mrtev. Dolino so ga prenesli gorski reševalci iz Kranjske gore.

Triglav v evrop- skem finalu

V odločilnem kegljaškem troboju za vstop v finale evropskega pokala je bil v kranjski ekpi najboljši Čensen, ki je podrl 994 kegljev.

Kegljači kranjskega Triglava so v soboto dosegli izreden uspeh. V odločilnem troboju prvakov Romunije, Madžarske in Jugoslavije so izbojevali pomembno zmago in se uvrstili v finale za evropski pokal v kegljanju, ki bo v začetku oktobra v CSSR. V finalu bodo nastopili štirje najboljši, in to trije prvaki kvalifikacijskih skupin in lanskotletni evropski prvak. Kranjčani upajo, da se bodo uvrstili od prvega do tretjega mesta, vsaj tako nam je dejal po končanem kranjskem nastopu tehnični sekretar kluba Triglav pričakujejo, da bodo osvojili drugo mesto, ob malo večji sreči pa lahko osvojijo tudi prvo mesto.

Sobotni skoraj sedemurni nastop je bil izredno zanimiv in je navdušil nabito polno kegljišče. Zvesti navijači kegljaške ekipe iz Kranja so ves čas vzpodbjali igralce Triglava, ki so pridno podigli keglje in bili v vodstvu od začetka do konca. Kranjski nastop je bil namreč odločilen, kdo izmed trojice se bo uvrstil v finale. Pred nastopom v Kranju so imele namreč vse tri ekipe enako število točk, to je 4. Kranjčani so izkoristili prednost domačega kegljišča in gledalcev ter v soboto podrl največ kegljev in si s tem pridobili tudi končno zmago. Vsa šesterica je odlično zigrala in dosegla izredno dober rezultat 5690 kegljev ali popreček 548,3. Med njimi se je najbolje odrezal Cesen, ki je podrl le 6 kegljev manj kot 1000.

Prvi načrt kranjskih kegljačev v tem tekmovanju je bil s tem izpoljen. Zdaj bodo imeli dovolj časa, skoraj tri meseca, da se temeljito pripravijo za finalni nastop na Češkoslovaškem. Z marljivim delom in s solidno vadbo si bodo lahko nabraли potrebno znanje za najpomembnejši nastop v zgodovini kegljaškega kluba Triglav. Uvrstitev v finale pa je tudi že velik uspeh in to prav ob 20-letnici KK Triglav. Za uspeh so zaslužni prav vsi igralci, pa tudi izredno prizadetno vodstvo, predvsem pa tehnični sekretar Stane Rebolj, predsednik Rozman in tehnični vodja Ivan Kranjc.

Rezultati: 1. Triglav 5690 (Jereb 938, Starc 946, Cesen 994, Prion 912, Ambrožič 944, Turk 956), 2. Petrolul 5458, 3. Ferencvaros 5388.

Končni vrstni red: 1. Triglav 7 točk, 2. Petrolul 6 in 3. Ferencvaros 5.

J. Javornik

Slepi iz Kranja premagali Ljubljancane

Zveza slepih Kranj je pred dnevi organizirala dvobojo šahistov slepih iz Kranja in Ljubljane. Zmagali so Kranjčani s 6:3. Posamezni rezultati: Ulaga : Matjašič 0:1, Komovec : Džordžević 0:1, Janežič : Anževič remi, Konc : Gazvoda remi, Hrovat : Štagar remi, Tadić : Pelhan remi, Jeraj : Kralj 1:0, Pirc : Mislej 0:1, Rožman : Potočnik 0:1. Prvoimenovani šahisti so iz Ljubljane.

F. Stagar

Zaključni turnir

Sahovski klub Borec je pred dnevi organiziral zaključni turnir sezone. Med 16 šahisti je bil zmagovalec Dušan Murovec, ki je zbral 13

točk. Ostali vrstni red: 2. Matjašič 12, 3. Naglič in Rabič po 11, 5. Gabrič 10, 6. Mezek 9 itd.

F. Stagar

Končane so 7. letne športne igre ZP Iskra

Največ prvih mest za Kranjčane

Ob koncu tedna je bil Kranj dva dni gostitelj športnic in športnikov tovarn združenega podjetja Iskra. Na sporednu so bile namreč 7. letne športne igre ZP Iskra, kjer se je pomerilo v osmih panogah okoli 500 tekmovalcev. Letošnje igre pa so bile hkrati tudi jubilejne, saj so potekale hkrati s proslavo 25-letnice kranjske Iskre. Stevilne lepe borbe mladih športnikov in športnic največjega slovenskega podjetja so prinesle največ uspeha tovarni Iskra-Elektromehanike, ki je zmagala tudi v skupnem seštevku točk.

Vrstni red — nogomet: 1. Elektromehanika, 2. Avtoelektrika, 3. Commerce; rokomet: 1. Elektromehanika, 2. Polprevodniki, 3. Avtomatika; odborka: 1. Commerce, 2. Elektromehanika, 3. ZZA; namizni tenis — moški: 1. Elektromehanika, 2. TEN, 3. Commerce ... 13. Instrumenti-Otoče; ženske: 1. Elektromehanika, 2. Instrumenti-Otoče; ženske: 1. Elektromehanika, 2. Instrumenti; 3. Commerce; posamezno — moški: 1. Danijel Hrovat (Avtoelektrika), 2. Henrik Peterrelj (Elektromehanika), 3. Kerstein, 3. Trček (vsi Elektromehanika); ženske: 1. Novak (Elektromehanika), 2. Golob (Avtomatika), 3. Fabjani (Polprevodniki); streljanje — moški: 1. Elektromehanika, 2. Avtoelektrika, 3. Aparati ... 6. Instrumenti-Otoče; ženske: 1. Elektromehanika, 2. Instrumenti, 3. Commerce; posamezno — moški: 1. Danijel Hrovat (Avtoelektrika), 2. Henk Peterrelj (Elektromehanika), 3. Sprejemniki, 3. Elektromehanika; šah: 1. Avtoelektrika, 2. ZZA, 3. Elektromehanika. Končni vrstni red: 1. Elektromehanika-Kranj 775, 2. ZZA-Ljubljana 705, 3. Avtoelektrika-Nova Gorica 570, 4. Commerce-Ljubljana 545, 5. Avtomatika-Pržan 535 ... 13. Instrumenti-Otoče 180, 15. Elektromotorji-Zelenki 170, 17. Solski center-Kranj 70.

J. Javornik

Na sedmih letnih športnih igrah ZP Iskra so nogometni kranjski Elektromehanike osvojili prvo mesto

Sportniki ŠD Borec za dan borca

Jože Zagorc, eden izmed organizatorjev invalidskega športa v Kranju

Na znanem invalidskem tednu v Tržiču so nastopili tudi športniki ŠD Borec iz Kranja. Kljub temu, da so bili zelo uspešni, pa so se Kranjčani vrnili iz Tržiča nezadovoljni in razočarani. Vodja potovanja kranjskih invalidov Jože Zagorec nam je dejal: »Naša želja, da bi v počastitev dneva borca organizirali večje športno tekmovanje, se ni izpolnila. Nismo bili deženi pomoči, da bi organizirali takšno prireditve. Vsekakor posvečajo odgovorni organi v Kranju premalo pozornosti invalidskemu športu.«

V kegljaškem dvoboju pa so v Kranju kegljači Borca premagali Lek iz Ljubljane z 2894:2592. Za Kranj so kegljali: Nadižar 391, Radosavljević 421, Zukovič 441, Koželj 426, Vukanac 398, Černe 438, Zagorec 438.

P. Didić

Tudi letos nogometni Hajduka v Kranju

Na priprave za novo nogometno sezono bodo tudi letos prišli v Kranj nogometni splitski Hajduka, ki so letos osvojili po dolgih letih spet naslov državnega prvaka. Na pripravah v Kranju bodo deset dni in bodo v tem času odigrali več prijateljskih tekem. S treningom bodo začeli 14. julija. V drugi polovici julija bo v Kranju tudi nogometna tekmama med bivšimi nogometnimi Hajduka, ki so v letu 1955 osvojili naslov državnega prvaka, in nogometni bivšega kranjskega Kotrotana.

J. J.

1 v p r a š a n j e 3 o d g o v o r i

V poletnih mesecih število avtostoparjev narašča. Nekateri štopajo na krajsih progah, drugi pa se z avtostopom odpravijo tudi v druge dežele. V uredništvu smo se odločili, da v današnji številki predstavimo tri avtostoparje. Poiskali smo jih na kranjskih štoparskih mestih pri savskem mostu in na Zlatem polju. Zanimalo nas je, zakaj štopajo. Tole so nam povedali.

● SLAVO KAJZER, študent elektrotehnike iz Šutne: »Med šolskim letom sem imel karto in takrat nisem štopal. Sedaj pa grem le občasno v Ljubljano in zato se mi karte ne izplača kupiti. S tem, da štopam, prihranim kakšen tisočak. Navadno mi ni treba dolgo stati ob cesti. V glavnem mi ustavljam moški in tujci, nekateri celo v primerih, ko nisem imel dvignjenega palca. To dokazuje, da je v tujini avtostop bolj razvit, počasi pa se uveljavlja tudi pri nas. Doslej sem štopal najdlje do morja, za daljšo turo pa se ne bi odločil.«

● S. MISLIMOVA, Jesenice: »Grem na Jesenic. Na avtobusih je ponavadi gneča, razen tega pa sem s štopom tudi hitreje doma. Mislim, da ženske pri avtostopu nimamo prednosti, čeprav mnogi tako trdijo. Doslej še nisem čakala več kot pol ure. Vozniki mi radi ustavljojo, med njimi tudi ženske. Včasih štopam do morja. Zjutraj grem z Jesenic in sem v petih urah na cilju. Na enak način se tudi vračam. Z Jesenic do Ljubljane se ponavadi peljem z našimi vozniki, naprej pa s tujimi. Nekatere priateljice so mi pripovedovalo o nasilnosti voznikov, vendar se meni kaj takega še ni pripetilo, ker nikoli ne štopam sama.«

● DARE ERDELJEC, študent iz Krana: »Avtostop mi je hob. Nerad se peljem z avtobusom ali vlakom, tudi če imam v žepu deset tisočakov, razen v primerih, ko moram biti na cilju ob določeni uri. Največkrat štopam iz Krana v Ljubljano in obratno. Ker imam dosti znancev, le redko čakam več kot eno uro. Tujci ne ustavljam radi. Izjeme so mlajši. Zgodilo se mi je, da so me vozniki povabili na kavo, neka ženska pa celo na kosilo. Z avtostopom sem se doslej peljal najdlje do Biograda na moru. Vozil sem se 13 ur in sem moral štirikrat prestopiti. Strinjam se, da imajo ženske pri avtostopu absolutno prednost. Uspešne so celo na neprimernih mestih.« mg-jk

Ob 50-letnici organizirane telesne vzgoje v Gorenji vasi so najzaslužnejšim članom TVD Partizan podelili odlikovanja. — Foto: F. Govekar

Slavje TVD Partizan v Gorenji vasi

Poročali smo že, da slavi letos TVD Partizan iz Gorenji vasi v Poljanski dolini 50-letnico organizirane telesne vzgoje v kraju. V ta namen so marljivi člani društva pripravili že več tekmovanj, osrednja proslava in akademija pa je bila v nedeljo popoldne na letnem telovadnišču pod društvenim domom. Pokroviteljstvo nad proslavo je prevzel predsednik škojfeloske občinske skupščine Zdravko Krvina, a se zaradi zadružnosti sam ni mogel udeležiti prireditve. Proslave pa se je udeležil njegov zastopnik poslanec Janez Ster.

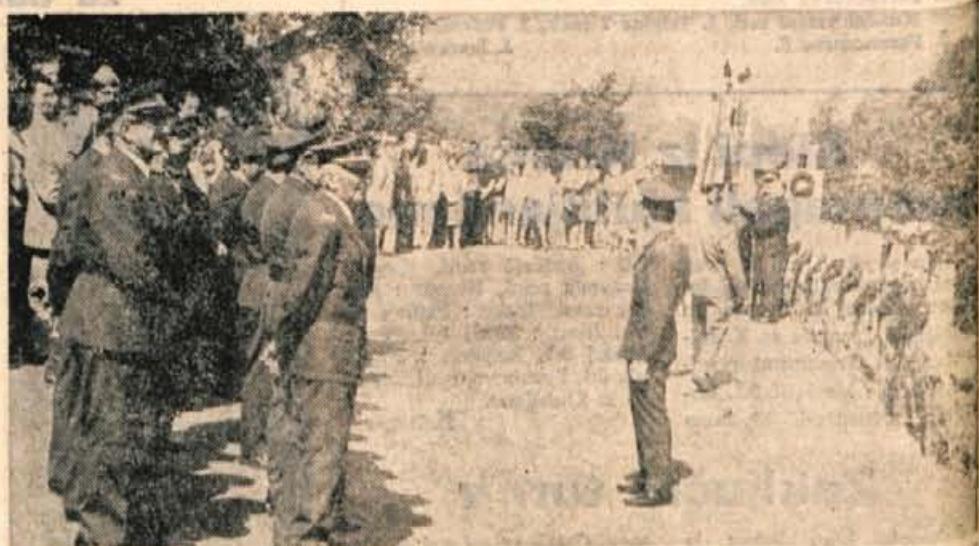
Sedanji predsednik društva Jože Demšar je po prihodu nastopajočih v paradi na igrišče najprej orisal dolgletno uspešno delo društva. Velkokrat so se morali čla-

ni spoprijemati s številnimi težavami, a so vse uspešno prebrodili in letos lahko praznujejo visok jubilej. Člani društva, ki so v njem že od vsega začetka, so za svoje požrtvovalno delo prejeli spominško plaketo. Pet je takih: Marija Krapš, Jelica Pipan, dr. Milan Gregorčič, Matevž Inglč in Rajko Jelovčan. Poleg tega so za športno aktivnost in uspešno vodenje društva prejeli posebna priznanja še številni člani TVD Partizan Gorenja vas.

V drugem delu je sledila akademija. Kljub precejšnjim vročinam so nastopajoči pokazali lepe vaje. Pionirji in pionirke so nastopile v prostih vajah na dvovišinski bradij, v parterju, vajih s palicami, bradij in na gredi, mladinke na dvovišinski

bradij in v ritmični sestavi ter člani na bradij, drogu in v preskoku. Se posebno veliko zanimanje so gledalci pokazali za nastop gostov — državne gimnastične reprezentance. Reprezentanti so res pokazali vse svoje zanjo in obiskovalci na prireditvi ob tem tudi niso skoparili z aplavzom. Lahko rečemo, da je bila akademija lepo pripravljena, obenem pa tudi dostopno praznovanje visokega jubileja. Člani društva so še dolgo v noč obujali spomine na nekdanje čase in delo v društvu. Tudi naši reprezentanti so se dolgo po končani akademiji ostali v Gorenji vasi in se pogovarjali z domačini. Lahko rečemo, da je tudi sedanje društvo zastavilo vse sile za uspešno delo TVD Partizan Gorenja vas.

J. Govekar

Ob dnevu borca so imeli v Mostah pri Žirovnici žalno komemoracijo. Prireditve je bila v okviru praznovanja krajevnega praznika Žirovnice, svečanosti pa so se udeležili člani ZB, desetinci pripadnikov JLA, gasilci in prebivalci kraja, ki so na spomenik talcev položili vence. — Foto: B. Blenkuš